ANUL I No 88 — 6 PAGINI 2 LEI — I I — Vineri 31 Octombrie 1941

Basarabia

Ziarul nouei vieți românești

Redacția din București: Bulevardul Lascăr Catargiu, 31 Tel. 2.68.45 | Abonamente: Un an 500 lei; 6 luni 250 lei; P-tru instituții 1000 lei | Redacția din Chișinău: Strada Mihail Eminescu, 19, Telefon 302

CINSTIREA JERTFEI ROMÂNEȘTI

Suntem un popor care știe cum să-și cinstească eroii, dar care adeseori uită de această elementară datorie morală pe care generațiile în viață o au față de amintirea făuritorilor adevăratei istorii.

Satele noastre, cu puține excepții, au ridicat în slava morților din războiul trecut monumente și troițe cari vor rămâne deapururi o splendidă podoabă a sufletului românesc. Din păcate însă — și acest lucru se poate observa și la orașe — îngrijirea unora din ele lasă mult de dorit. Nu e locul aci să dovedim cu exemple o stare de lucruri care aruncă o lumină nu tocmai plăcută asupra sentimentelor noastre de recunoștință față de cei cari ne-au dat România Mare. Ea există totuși, deși ar putea fi repede curmată, dacă autoritățile comunale și mai ales intelectualii satelor ar lua măsurile necesare.

Pe de altă parte, Statul a creat înalte avantagii invalizilor și urmașilor celor căzuți la datorie. El a constituit prin legi speciale dreptul acestora la stima și recunoștința publică. Spre durerea noastră însă, s'au găsit destui inconștienți în țara aceasta cari n'au pregetat să isbească în dreptul la viață al invalizilor și orfanilor. In tumultul vieții de după războiul trecut, în goana ametitoare după averi și situații în care a fost prinsă și societatea românească, se părea la un moment dat că nimeni nu mai are vreme să se gândească la aceia cari prin jertfa lor sau a părinților lor deschiseseră României orizonturile largi ale unei noui vieți naționale. Fenomenul acesta era firesc într'o țară lipsită de tradiții, într'o societate fără conștiință unitară și fără amintiri. Dar pentru noi, cari datorăm atât de mult sutelor de mii de înaintași cari și-au dăruit sângele pentru apărarea patrimoniului național, nepăsarea manifestată față de urmașii marilor eroi avea o dureroasă semnificație. Ea dovedea, dacă nu o modificare a sufletului național, cel puțin o slăbire a pârghiilor morale cari au susținut — în toate împrejurările — națiunea.

Războiul actual a dat României un nou contingent de eroi și a creat în societatea noastră o nouă categorie de ființe cari au dreptul la sprijinul moral și material al Națiunii. D. Mareșal Ion Antonescu se străduește să îndrepte greșelile făcute după războiul trecut, asigurând acestora noui condițiuni de viață în statul român de azi și de mâine. Măsurile luate până acum de Conducătorul Statului au avut un puternic ecou în opinia publică. Iar îndemnurile pe care d-sa le dă neîncetat lumii românești, limpezesc încetul cu încetul sufletul național și-l purifică de reziduurile unor false și periculoase sentimente cari-și făcuseră loc în el.

Invalizii, orfanii și văduvele de războiu se vor bucura de alt tratament de acum înainte. Grija Mareșalului, aplecată părintește asupra lor, se concretizează treptat în măsuri isvorîte dintr'o superioară înțelegere morală a problemei. Recent, d-sa a fixat printr'un ordin felul cum autoritățile și societatea românească vor cinsti pe cei cari s'au jertfit pentru țară și urmașii lor:

„Să se acorde un tratament special, — sună ordinul —, invalizilor și familiilor celor cari au murit pe front (mame, soți, copii).

„La serbările oficiale, aceștia urmează a avea locul în dreapta autorităților. In școli copiii orfani de războiu și cei ai invalizilor să fie așezați în primele bănci.

(Continuare în pag. II-a)

DREAPTA LINIE DE VIAȚĂ A EVANGHELIEI ROMÂNEȘTI

Săptămâna trecută, trei mii de ceferiști, lucrători ai atelierelor c. f. r. din Timișoara, au făcut o manifestație anticomunistă pe străzile frumoasei capitale a Banatului. Intr'o ordine exemplară, uniți toți în acelaș simțământ patriotic și în acelaș gând al biruinței românești, ei au afirmat cu tărie forța solidarității noastre naționale în fața marilor probleme ale Neamului.

Este în aceasta, pârghia morală a unei nații, pârghia care a rezistat tuturor poverilor și tuturor viforelor, păstrându-și în permanență, în cursul vremurilor, echilibrul lăuntric.

Peste permanența acestui Neam au trecut ginți, prefaceri, curente și epoci cu diferite peceți. In porțile lui au bătut tendințe insistente și succesive din cele patru puncte cardinale. El a știut însă să-și păstreze firea intactă și atitudinea neșovăitoare. Le-a întors pe toate laturile, a zăbovit puțin cu privirea și cu gândul asupra lor, le-a dat laoparte ca pe niște haine ce nu se potrivesc pe măsura trupului și sufletului său.

Și, conștient de specificul și de menirea lui, a rămas să dureze mai departe întruchiparea unui geniu frumos și curat, înflorit în grădina propriei sale naturi; creația unui suflet vajnic, intraripat. Povestea lui își păstrează, fără zigzaguri, linia dreaptă a destinului. Pe această linie, idealul lui a luminat neschimbat sub aceeaşi înfățișare.

Iată dece orice acțiune de pervertire și de subminare, dinafară sau dinăuntru, a dat greș de atâtea ori de câte ori s'a ivit. Au rămas sdrobite sub pasul neamului, cu frunzele fără viață, desprinse la prima sguduire a copacului.

Comunismul a făcut toate încercările și a uzat de întreaga gamă a metodelor sale, pentru a-și înfige rădăcinile în ogorul sufletului românesc. Și-a luat în soldă puzderia de străini aciuați în casa noastră, a înscenat aparențe, a speculat situații și greutăți, fără să reușească însă a produce o slăbiciune, o spărtură în năzuințele naționale ale poporului daco-roman dintre Tisa și Mare.

Cotropirile au avut acelaș rezultat. Ele n'au lăsat decât urmele împilării și ale durerii. Dar sub ele, ca un cărbune arzând sub cenușă, inima și gândul își bat pulsul de viață în ritmul strămoșesc al credinței noastre naționale, ca un foc sacru. Din acest foc sacru a isbucnit, nestăvilită, flacăra marei biruințe a zilelor de azi. E cărbunele incandescent, a cărui pâlpâire de lumină Neamul a simțit-o și a văzut-o în noaptea sbuciumului și a vitregiilor, jucând ca o comoară străveche îngropată în adânc.

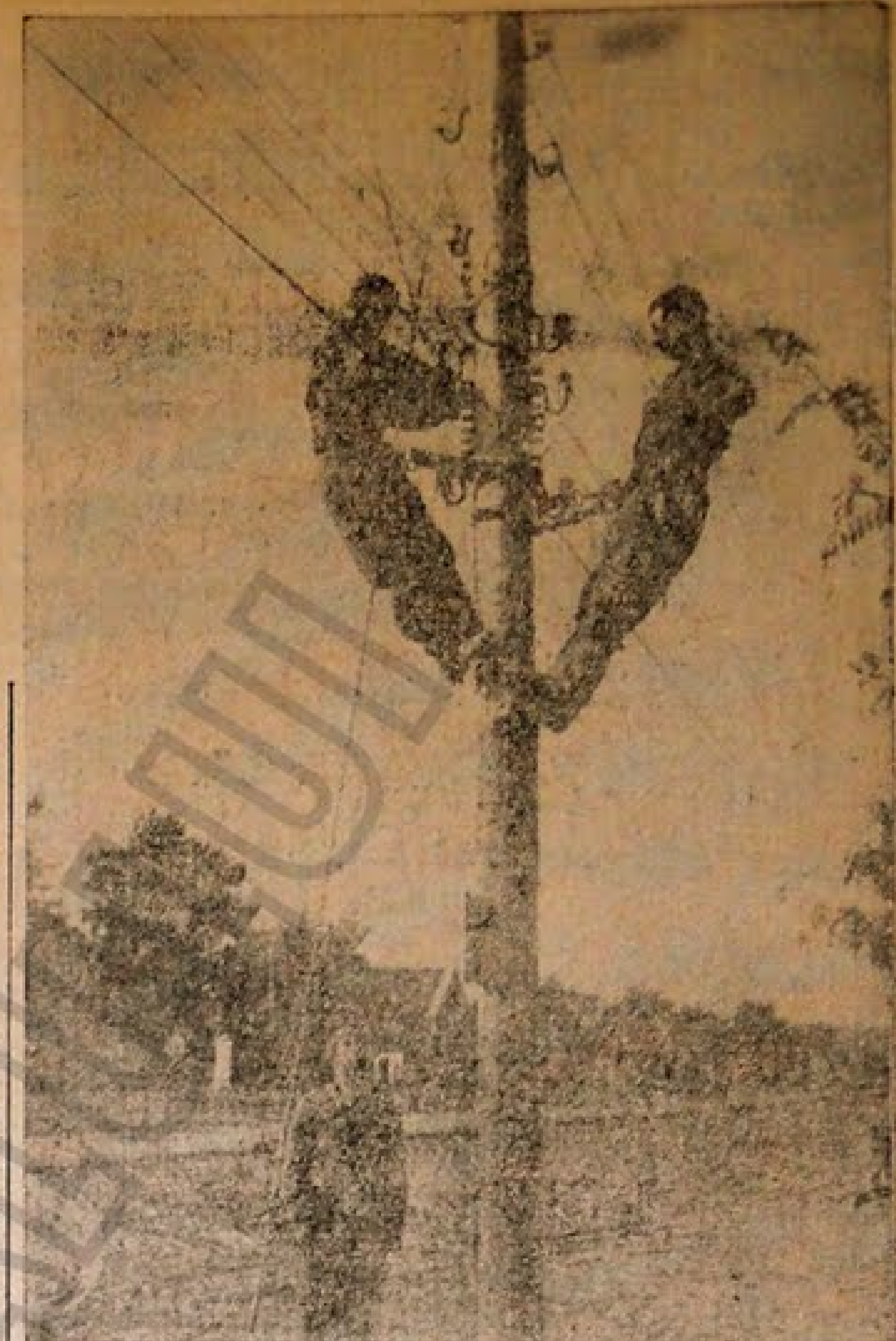
Astfel fiind, gestul celor trei mii de muncitori ceferiști dela granița de vest ne apare în lumina unei justificări firești, ca afirmare a unei credințe care există azi la fel ca totdeauna și ca o puternică dovadă că poporul român nu-și schimbă credințele și deci își mărturisește deschis refractara sa atitudine față de ideologii străine.

Psihologia lui, creștină prin naștere, umană prin firea lui supusă puterii divine, răbdătoare prin experiența suferinței și biruitoare prin tenacitatea năzuințelor, constitue pavăză de nepătruns și unică busolă în marea călătorie pe imensitatea de valuri a oceanului de vreme. Steaua polară a instinctului său a luminat înălțimile și adâncimile, iar razele ei au despicat nourii și negurile.

Miruit în această taină, Neamul Românesc își manifestă în toate prilejurile, intactă, ființa

George A. Petre

(Continuare în pag. 2-a)

Telefoniștii noștri la lucru, pe front

OCTOMBRIE... TOAMNĂ...

A venit hoțește peste noapte bătând cu stropi mari de ploaie în ferestrele orașului întunecat, care zace cufundat într'un somn de mormânt părăsit. Nimeni nu i-a răspuns.

Dimineața am găsit-o umedă, rebegită de frig, tristă și rece, alergând fără nici un rost dela un capăt de stradă la altul.

Toamna... Cine a chemat-o? Cine a dorit-o? S'a aciuat pe negândite, odată cu primele afișe teatrale, care colorează zidurile pline spre deplasarea șomerilor.

Plouă! Plouă mereu, ca și cum s'ar fi deschis tot cerul. Străzile par și mai triste în strălucirea stropilor de ploaie. Sub un colțon de gang, o țigancă își adăpostește un coș mare, în care zac melancolic ultimii trandafiri.

Dela înălțimea unei ferestre, o pereche de bătrâni, ascunși după o perdea îngălbenită de vremi, privește la ploaia fină, subțire ce a învăluit de câteva zile orașul, punând mici pete pe asfaltul crăpat al străzii, spălând totul, urmele pantofilor, a galoșilor, ori a picioarelor goale cu mâinile întinse, pe lângă glasul plângăreț:

— Dați-mi și mie cât vă lasă inima.

Simptomele de ftizie a toamnei le găsesc pretutindeni: în umezeala ce mi s'a furișat încetul cu încetul în tot trupul; în ploaia ce răpăie pe ultimile frunze arămii ale copacilor, în fetița aceia care se strecoară pe lângă mine, ascunsă cu totul într'o jachetă veche și jerpelită, în cerșetorul de la capătul podului cu glas dogit și mâinile umflate ca o piftie....

Sentimentul acesta al durerii răbdate în tăcere pe care l-au căutat poeții tuturor timpurilor, nu-l cunosc însă îmbelșugații cu toate tristețile întâlnite la fiecare colț de stradă ci stau nepăsători cu gândul dus a lene, spre răsăriturile de soare dela Caliacra, unde și în anul acesta și-au petrecut vacanța — toată viața le este o vacanță care se schimbă de la anotimp la anotimp — printre dantelele valurilor, pijamaei smockinguri albe, uneori bronzați, ca să se schimbe acum în atmosfera caldă a unei cafenele.

Din reveria acestor visuri ce li se desfășoară ca un film, sunt treziți de răpăitul ploii care anunță toamna ce se apropie cu pași repezi ca să ne aducă sacul ei plin de tristeți și întrebări. Ea pătrunde până în cel mai ascuns colț, iar răbufneala vântului rece aduce ecoul unui glas care plânge:

— Fie-vă milă și pomană... mama este bolnavă în spital... trei frați mici... bolnavi. Ni-e foame...

Cuvintele înconjoară cafeneaua,

(Continuare în pag. II-a)

INAMICUL EVREU

Cine ascultă vorba domoală, șoapta lingușitoare a evreului și crede că omul acesta ne este prieten, se înșeală. Evreul a fost și ne-a rămas dușman, sub orice formă. Inainte vreme a căutat să ne subjuge prin intervenția politicei, prin acea vorbă democrație, care ne-a pregătit dezastrul din Iunie 1940. Din punct de vedere economic, având la dispoziție, — prin legăturile lor internaționale, — întreg capitalul au speculat îmbogățindu-se, acaparând comerțul și industria, ceea ce abia azi vedem că este un pericol național.

Legăturile evreilor cu comunismul erau destul de cunoscute. Retragerea noastră din Basarabia în anul trecut, a desvăluit însă marea ură a acestui popor parazit împotriva creștinismului, prin actele de bestialitate săvârșite împotriva armatei române.

Deasemenea, cu prilejul acestui războiu, s'a dovedit că evreii au comis cele mai multe acte de sabotaj și crimă împotriva Statului și a soldatului român. Cazul dela Iași când evrei camuflați prin mansarde au tras în soldații români și germani, este prea bine știut și de neuitat.

Evreul disperat e un fanatic.

E nevoie de măsuri radicale împotriva acestor bestii cu chip de om. A-i trata după legile omeniei, e o prostie și o crimă împotriva nației noastre. Evreii continuă, oriunde s'ar găsi, în orice împrejurare și mediu ar trăi, să lupte împotriva noastră.

In ghetto-ul din Chișinău spre exemplu, au fost prinși evrei care căutau să infiltreze idei subversive țăranilor ce veniau să le vândă produse alimentare. Și de foarte multe ori au isbutit, deoarece convețuirea de decenii cu acest parazit speculant, l-a făcut pe țăranul basarabean lesne încrezător în șoapta amăgitorului.

Unii evrei bogați, din acest ghetteu, au fost găsiți în legături suspecte cu femei din afara țarcului în care trăiau, femei nenorocite prin care jidovii își țineau contactul cu lumea de care am căutat să-i izolăm pentru motive de securitate.

Ba mai mult, inconștiența evreiască a avut obrăznicia să lanseze între țăranii ce le aduceau mâncare, lozinca răzbunării specifice acelor crescuți în legea talionului: „Creștinii ne sorb sângele picătură cu picătură; noi vom bea sângele lor cu căldarea".

Iată de ce a fost necesară desființarea ghetto-ului și împrăștierea acestor otrepe omenești, care sunt jidanii.

Nu este deajuns însă. La fel de periculoși pentru Neamul Românesc sunt și evreii din Vechiul Regat și Ardeal. Așa cum s'a procedat cu cei din Basarabia, să se procedeze cu toți evreii din România.

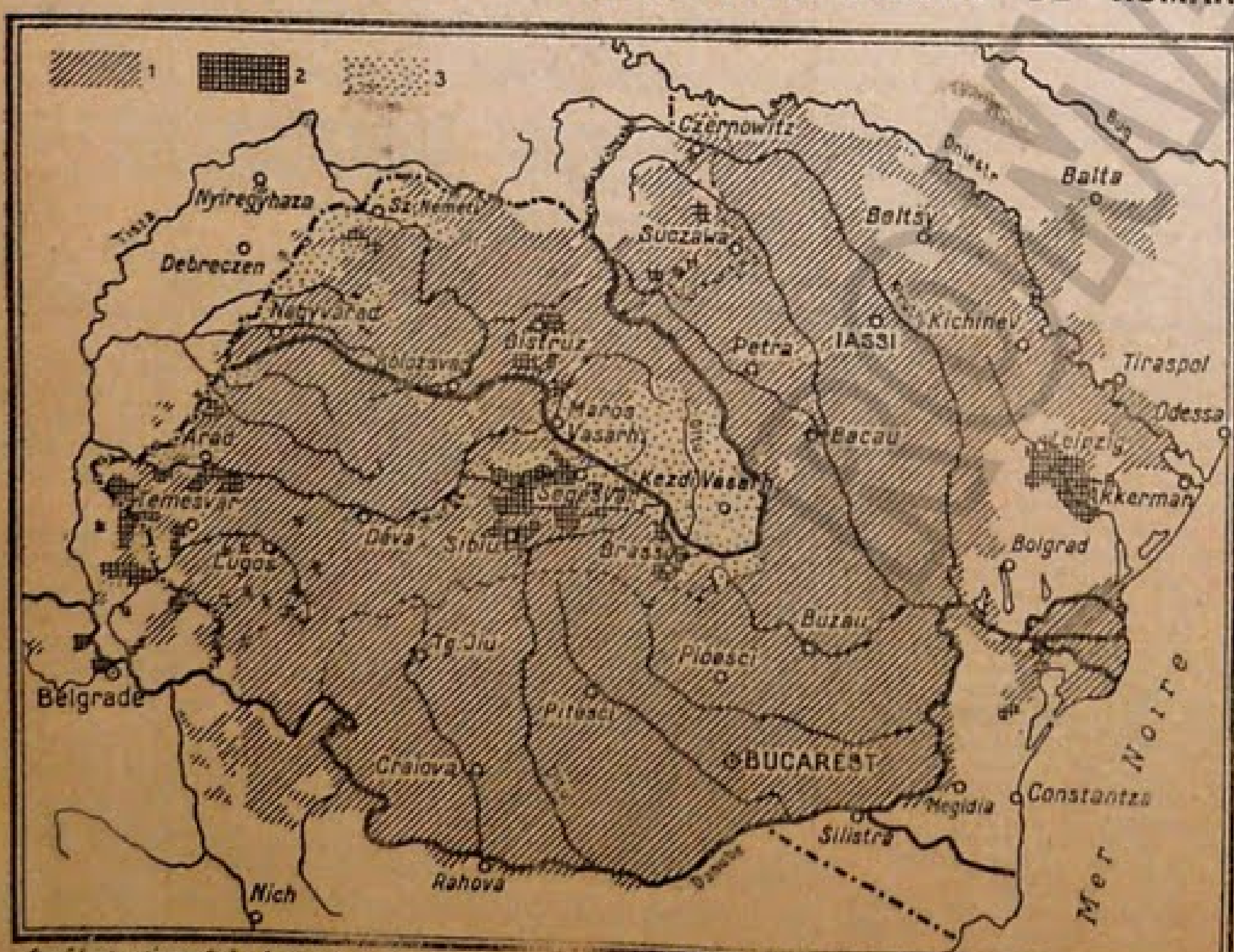
Mila, caracteristică nobleței românești, nu trebuie să mai aibă loc. In numele Patriei și a viitorului copiilor noștri, inamicul cel mai însemnat al României, evreul, trebue să plece de pe pământul străbunilor noștri, unde s'a pripășit, intrând pe poarta de dindos, ori furișându-se pe fereastră, în momente de incertitudine ale istoriei noastre.

„România a Românilor" — așa cum strigă de o jumătate de veac profesorul-profet Cuza, patriarhul naționalismului conștient.

Acum e momentul.

Sabin Popescu-Lupu

GEOGRAFII STRĂINI DESPRE TERITORIILE LOCUITE DE ROMÂNI

După harta etnografică a Austro-Ungariei și reg. locuite de ... de H. Kiepert. Epoca Congresului dela Berlin, 1878

1) Români; 2) Germani; 3) Unguri.

D. ROOSEVELT ȘI „ZIUA MARINEI"

Intre Statele Unite și Asia stă deacurmezișul forța militară a Japoniei

Discursul pe care d. Roosevelt l-a rostit de „Ziua Marinei" n'a surprins pe nimeni, cu atât mai mult, n'au fost surprinse cercurile din Berlin. Acest discurs este categorisit cu sentimentul că d. Roosevelt este de data aceasta, în culmea atitudinei sale beliciste și, mai ales, că utilizează argumente din ce în ce mai neserioase. Vorbind de libertatea mărilor, d. Roosevelt subliniază că măsura pe care Statele Unite a luat-o în sensul de a trimite vasele de comerț în toate porturile țărilor beligerante și chiar înarmarea acestor vase, denotă dorința poporului american de a avea aceiași libertate de mișcare și de a-și păstra acelaș prestigiu. Și pentru ca vasele de comerț ale Statelor Unite să nu fie stingherite nicăeri, a completat d. Roosevelt, flota noastră de războiu va însoți convoiaiele, deoarece noi nu putem uita agresiunea lui „Kearney".

Din faptul că Washingtonul vrea cu orice preț să-și trimită vasele de comerț — înarmate și însoțite de flotă de războl — se vede clar că este tot mai mult lipsit de plată și că gigantica producție de armament a Statelor Unite — care înlocuește producția cu caracter „civil" — trebue desfăcută cu orice preț acolo unde trebue, în țările beligerante. Bineînțeles, că Washingtonul vrea prin aceasta să ajute Anglia și, în primul rând, Rusia Sovietică pentru a o face capabilă să reziste cât mai mult spre a uza Germania. Washingtonul urmărind numai și numai idealuri comerciale, caută să uzeze Germania fără însă a dori o victorie bolsevică sau o totală ieșire din impas a Angliei.

Dar, nesiguranța pe care o prezintă soarta războiului pe care îl susțin Anglia și Rusia Sovietică, Washingtonul este obligat să „lucreze" pe mai multe direcții în vederea viitorului el comercial. Astfel, acțiunea diplomatică și de propagandă care vizează America de Sud, confirmă această ipoteză. Nici în discursul rostit de „Ziua Marinei", d. Roosevelt n'a pierdut momentul de a face unele afirmații cu scopul de a apropia Washingtonului „simpatia" Americei de Sud. In acest sens, d. Roosevelt a spus că se află în posesia unor documente secrete din cari rezultă că Germania voește să împartă America de Sud în cinci state vasale și, paralel, să distrugă religiile de aci.

D. Roosevelt, însă, n'a adăugat că va face și dovada acelor documente secrete și a ignorat cu se- săvârșire să arate mobilul unei grijii atât de mari pe care Washingtonul — prin glasul său — o are pentru America de Sud.

*

Extremul Orient, prin prezența acolo a Japoniei — ca putere a pactului tripartit și ca țară direct interesată — este sbuciumat, mai ales de manevrele tendențioase ale Statelor Unite. Dragostea aacceristă a aceluiaș Washington de pretutindeni care „împinge" pe capitaliștii yankei să facă războiu pentru Rusia Sovietică, prin excelență dușmana capitaliștilor, este descoperită în ipocrizia ei de toată lumea și, cu atât mai vârtos, la Tokio. D. Tojo, șeful guvernului japonez, a fost destul de categoric când a opus „sentimentalismului" capitaliștilor yankei atitudinea fermă a Japoniei arătând că tendințele acesteia în Extremul Orient sunt cunoscute și că ele motivează expansiunea în acest sector.

Cuvintele d-lui Tojo lămuresc, odată mai mult, că între Statele Unite și Asia — fie chiar numai vorba de o simplă trimitere de armament în Rusia Sovietică — stă deacurmezișul Japonia, ca stat cu producție și țară consumatoare dar, mai înainte de toate, ca forță militară.

DUH ȘI SLOVĂ

PEISAJ LĂUNTRIC*)

Soarele își sparge oglinzile prin rouă
și mugurii 'n miresme-și suie cântul —
sună 'n clinchete mirate tot pământul,
minuni lumina în tufișuri plouă.

Tot alte sboruri de azur; seninul
se 'nfiripă 'n trupuri ca o mladă —
din pașii resfirați printre zăpadă
se varsă în desghețul meu, veninul.

Infiorii e fiecare gând și fiecare vers
plesnii din seva necuprinsă 'n cântec —
cresc befii de prospețime 'n mers,
ca pădurea pruncă, pieptul spintec.

Inălțat din humă, spărgând muguri,
mușc cu dinți de cântec și adulmec —
cu izul amărui spre ceruri lunec,
arde 'n sânge primăvara alte ruguri.

Și rămâne gândul din ce în ce mai beat
de singurătatea 'n stânci răsfrântă —
steagul verde, al pădurii se implântă
în pieptul cu 'nvieri înmiresmat.

Alexandru Lungu

*). Din placheta „Fata din brazi".

Cronica dramatică

Teatrul din Sărindar: „Orașul fără avocați"

Continuând seria operelor dramatice de mare succes, maestrul Ion Iancovescu joacă la Teatrul din Sărindar, începând dela 11 Octombrie, comedia italianului Nicola Manzzari „Orașul fără avocați".

In „Orașul fără avocați" îl vedem pe Iancovescu, jucând rolul unui avocat stăpânit de o ideie fixă: că totul trebue privit prin prisma juridică. El spune textual: „când primii oameni s'au certat, al treilea a luat apărarea unuia din ei și acela a fost primul avocat al lumii. Când văd un om care se laudă că n'a avut niciun proces, îmi vine să-i strig: „Bestie!". Pentrucă numai animalele de rând își ordonează raporturile lor prin propriile lor puteri, iar omul este singurul animal care se adresează rațiunei unei terțe persoane... Unui om care n'a avut niciun proces, îmi vine să-i strig: „Jos! Mergi în patru labe, bestie, căci n'ai dreptul să mergi în două!"

Cu aceste principii, pline de originalitatea unei idei fixe care se bazează pe un adevăr, avocatul Pedigo se stabilește într'un orășel unde, de când lumea, nu existase niciun proces, iar avocații fugiseră după primele două săptămâni dela venire, fiindcă oamenii din regiune aveau un fel de ritualuri care țineau loc de contracte și orice alt angajament, iar certurile se rezolvau printr'o bătae în doi.

Cu ajutorul haimanalei Pilacherra, admirabil interpretat de Radu Beligan, Pedigo reușește să facă pe toată lumea cu procese, aplicând dreptul, pe bază de rațiune, a fiecărui om.

Golanul Pilacherra în actul doi apare cu un imens tratat de drept în brațe, îmbrăcat cu câteva haine pe care le căpătase dela cei cărora le era frică să nu-i dea în judecată... Scena în care această haimana își caută singur dreptul său de persoană în Codul pe care-l ține în brațe, este de o inegalabilă profunzime spirituală, psihologică și umană.

In cel de-al treilea act, orășelul fără procese atinge apogeul situației juridice din întreaga țară.

Dar piesa nu se termină în atmosfera banală și burgheză a acestei victorii, ci Pedigo, care stăpânea acum cu spiritul și cu ordinea lui juridică toată regiunea, simte nevoia... să calce el însuși legea și această ordine juridică, — căsătorindu-se cu tânăra lui secretară mai înainte de încheierea formelor juridice ale căsătoriei lor...

Această piesă, demnă de o mai îngrijită și mai fastuoasă reprezentare, merită scena mare și decorurile Teatrului Național.

Verva excepțională a lui Iancovescu și talentul lui Beligan merită toate elogiile.

Ion Nicola

Revistele Basarabiei

„PAGINI BASARABENE"

Pentru cei care contestă existența unei spiritualități basarabene, demnă de considerație, prezentăm două dintre publicațiile care vor găsi evocatori călduroși, oridecâteori condeiul lor va trebui să exploreze domeniul revuisticei basarabene. Trecutul românesc al provinciei acesteia include câteva personalități ce stau onorabil în galeria scrisului. Ne referim la un B. P. Hajdeu, C. Stere, Al. Mateevici, etc. Nume de fundament, reprezentând vigoarea spirituală basarabeană perpetuată până în actual și, desigur, germinatoarea operelor de mâine ridicate la potențialul întrevăzut.

*

„Pagini basarabene", revista literară și de cultură generală inițiată de d. prof. I. T. Boga, în 1936, când și-a întâlnit avântul generos cu tinerețea și talentul lui George Dorul Dumitrescu, secondantul său — înscrie un moment în istoria publicisticei de peste Prut. Ea reprezintă maximum de realizare beletristică și tehnică. Imputarea că e scrisă de „regățeni" s'a dovedit a fi de-o caducitate ridicolă: lângă nume consacrate care veneau în lumina de argint a paginilor, de pretutindenea pământului românesc, — ca un omagiu adus superiorității revistei, — răsfoitorul colecției poate găsi semnătura dibuitorilor localnici, „Pagini basarabene" fiind o serioasă pepinieră a talentelor autentice, invitate să-și facă ucenicia imperioasă. Dacă existența mensualului — care în cele 11 numere a impus substanțialul artei reale — ar fi fost favorizată de sprijinul oficial „Pagini basarabene" perpetua o traiectorie luminoasă de incontestabil aport la crearea valorilor literare ale provinciei. Păstrăm și răsfoim cu emoție numărul închinat toamnelor și podgoriilor românești — o adevărată antologie în vers și proză a gamelor de sentimente cristalizate de suflete inspirate în contact cu policromia [illegible] valahe. Lectura se [illegible] ca parfumul unei târdive nopți [illegible] inundată de vinul bălond al lunii la amiază. Iată cum ni se prezintă talentul actual al lui Sergiu Matei Nica, basarabean găzduit într'o revistă căreia i s'a adus gratuit [illegible] de a nu fi basarabeană: „Drept înainte se prăvălea leneș la soare Nistrul, ca reptilă plusată și [illegible], făcând ocoluri și întortochieri, înghițind cu valul lui de argint inundat de lumină așchii de pământ prefăcute în insule. La dreapta ce-ți puteai cuprinde cu ochii se prăvălea depe coasta dealului o pădure [illegible] și virtuoasă, plină de sănătate și de viață nouă stir[illegible] în uniformitatea ei [illegible] de [illegible] stejari semeți ce-și ridicau cupele cu mândrie peste camarazii mai mărunți".

(Fragment din romanul „Nasturii albii" — seminariștii)

Iar lângă el, versurile altui tânăr, B. Frunte, care nu știm pe unde își poartă tresele de ofițer rezervist și poet real:

„M'am hotărît să-ți scriu acest răvaș,
Să știi și tu c'aici la țară-i toamnă,
E-o toamnă nu ca cele din oraș,
Pe care calendarul ți le 'nseamnă,
Ci-i toamna care ne-a crescut pe noi
Și ne-a trimis apoi departe,
Acolo unde se 'nvață mai multă carte,
Ca s'o dorim mai 'nsetați apoi".

(Răvaș de toamnă)

In spiritul acesta „Pagini basarabene" a cultivat frumosul spre care râvnea sufletele nobile și în care persistă regretul că nu le-a putut vedea desăvârșindu-și opera. Luminosul suvenir al scurtei traectorii existențiale e tocmai efectul prețiozității prin care s'a impus.

Octav Sargețiu

CRESTĂTURI

ALEXANDRU LUNGU, autorul suavei plachete de versuri „Fata din Brazi" și membru al grupării literare „Zarathustra" din Buzău, e un tânăr basarabean de viguros talent, a cărui participare la manifestările literaturii basarabene noui e necesară.

Versul tânărului condier din țara celor mai înflorite visuri e cald și plin de reverberații luminoase, asupra unor intimități specifice pământului răsăritean al țării.

Iată aceste arabescuri de geografie lirică din poezia „Chișinău, toamna":

Hei, vinul e mai viu și-i mai vârtos
în orașul acesta mort în aparențe —
poezia crește din pahare și spumos
sufletul cât stepa ne face reverențe.

Uite, luna-i ca o copeică de aur,
noaptea se uită holbată în geam —
tot mai bun vinul cu frunze de laur,
Dumnezeu ne flueră din fiecare ram.

Cum adoarme orașul ascultă
și strânge-ți mai bine fularul —
ne'ndoaie tristețea prea multă,
ne-așteaptă acas' samovarul...

Avem de-aface cu un poet de o fincte impresionantă, creator de smaragde, pe care trebuie cu mare băgare de seamă să le porți în degete, ca să nu le pierzi cu o temperatură modelată, ușoară și gradată, ca o simfonie de locuri neexplorate de om, ceva extrem de fraged se găsește în poezia lui Alexandru Lungu.

■ D. George D. Râncu ne trimite la redacția gazetei noastre o broșură antologică intitulată: „Basarabia desrobită cântată de poeți. Titlul foarte sugestiv merită mai multă muncă și mai multă grijă. In cele 48 pagini câte numără placheta, în afară de un simplu foileton gazetăresc fără nimic adânc, d. Râncu nu are nimic personal. Nici măcar munca. Elaborarea trebuitoare unei asemenea broșuri antologice. D-sa s'a mulțumit să foarfece din gazetă câteva poezii apărute în legătură cu Basarabia și le-a potrivit într'o paginație, din punct de vedere tehnic, dezorie. In afară de numele, într'adevăr meritorii și ale câtorva nume consacrate. D. Iov, N. I. Herescu și alții, d. Râncu a catalogat nume care nici măcar nu sunt de perspectivă poetică. Incompletă, complet incompletă, ne întrebăm ce l-a determinat pe d. Râncu să semneze și să strângă la un loc cu lucrurile bune, meritorii și atâta talent versificat?! Posibilități de câștig? Mă îndoesc! Oricât dela ordinea zilei ar fi problema aceasta a liricei despre Basarabia, atunci când ea este lucrată așa cum nu se cade, lectorul, care este cel mai echilibrat critic, nu îngădue să fie înșelat. D. Râncu ar mai trebui să știe că prin felul cu tendințe de comercializare al lucrului său, pune o stavilă neîngăduită poeziei adevărate, cu aripi adevărate în spre Olimp.

UNITATEA CULTURII ROMÂNEȘTI INTRE PRUT ȘI BUG

Populația Transnistriei este alcătuită în zdrobitoare majoritate din Români. Aceleași obiceiuri, aceleași datini și aceeași limbă înfrățește în chip indisolubil pe Românii de dincoace și dincolo de Nistru.

Tot astfel cum regiunea de dincolo de Nistru se prezintă ca o prelungire a câmpiilor din Bărăganul și Bugeacul românesc, tot astfel și cultura Românilor transnistrieni este o prelungire a culturii românești întinsă pe tot teritoriul vechii Dacii.

După 1812, toată românimea orientală dela Prut până la Bug și către Nipru, împărtășește aceiași soartă nefericită: robia sub Ruși. Majoritatea cântecelor populare din această regiune au ca motiv această înstrăinare. Cântecul înstrăinării, deoparte și de alta a Nistrului, este identic. Și aici și acolo, ajunși în nenorocita situație de-a fi străini în propria lor țară, Românii basarabeni și transnistrieni se plâng codrului, muntelui, pasărilor, florilor dar mai ales celor două mari „ape blestemate": Nistrul și Prutul, care îi despart de frații lor, dela care, din cauza acestor două obstacole, „nici hârtia nu străbate".

Pe când Românii transnistrieni se jăluie:

„Nestri, Nestri, malul tău!...
„Diparti-s de neamul meu".

Românii dintre Nistru și Prut se tângue și ei:

„Prutu ista ne desparte
„Prutu ista n'are moarte
„Dar ne-om pune noi cândva
„Și cu gura l-om săca!

Românii de peste Nistru și-au apărat întotdeauna cu dârzenie existența națională, rezistând cu eroism tuturor tentativelor de asimilare sau de anihilare exercitate de străini asupra lor. Ei întotdeauna s'au deosebit de străini, de Ucrainieni și de Ruși pe care ei îi consideră drept venetici pe meleagurile lor. Această deosebire o găsim în limbă, în obiceiuri, în datini, în îmbrăcăminte.

Dansul popular cel mai răspândit la Românii de peste Nistru este tot hora ca în tot cuprinsul României.

Un alt dans care amintește Transnistrianului că nu e slav este Ciuleandra, care pornit din munții Ardealului nu se oprește în răspândirea lui decât la Bug, granița de est a Românismului.

Obiceiurile și datinile care se țin la Crăciun și Anul nou sunt deasemeni aidoma cu cele din tot cuprinsul României. Colinda, steaua, plugușorul răsună deopotrivă pe cele două maluri ale Nistrului.

Caracterele specifice ale Basarabiei, vizibile în limbă, în folklor și în felul de-a trăi, sunt aceleași cu ale Transnistrianului. Teritoriul dintre Prut și Bug formează de fapt, din punct de vedere etnic, un tot indivizibil. Limba, religia, arta și meșteșugul sunt aici, cu mici deosebiri locale, aceleași pretutindeni.

Limba Basarabeanului este aceia a Moldoveanului dintre Carpați și Prut. Caracterele limbii vorbite în Basarabia și Transnistria sunt atât de apropiate de ale limbii vorbite în Moldova încât putem spune că exista o identitate lingvistică perfectă dela Carpați până la Bug.

Același lucru cu arta. Casa țărănească așa cum o găsim în Basarabia și în Transnistria, are aceeași înfățișare ca și în Moldova dintre Carpați și Prut. Uneltele, dela cele agricole până la cele întrebuințate în industria țărănească de orice fel, sunt identice cu acelea folosite în tot cuprinsul Românismului.

Arta basarabeană, începând cu poezia și cântecul și terminând cu țesăturile, exprimă același fond românesc comun, aceleași sensibilitate și aceleași viziune de viață. Folklorul basarabean cuprinde aceleași motive care circulă pe întregul pământ românesc.

Unitatea de cultură este un sprijin în plus pentru dovedirea unității etnice. Ea spulberă încă odată afirmația Sovietelor că Transnistrianul este de alt neam decât Românul. Ani de zile vicleana propagandă bolșevică a încercat prin școală să introducă în mintea Românilor transnistrieni această falsă concepție despre propriile lor origini. Totul a fost zadarnic. Românul transnistrian și-a păstrat înainte limba, obiceiurile și datinile, rezistând cu o admirabilă vigoare la toate încercările de desnaționalizare îndreptate împotriva lui.

Și rezistența lui este astăzi răsplătită prin reintegrarea lui în marele bloc al românismului.

DREAPTA LINIE DE VIAȚĂ A EVANGHELIEI ROMÂNEȘTI

(Urmare din pagina I-a)

lui de totdeauna. Istoria românească pare evanghelia unui singur și veșnic adevăr. Faptele lui se înfățișează ca expresii ale acestui adevăr, care dă pecetie unică tuturor creațiilor sale, și nemurire geniului său național și universal.

O astfel de evanghelie — sfântă scriptură încondeiată cu purpura sângelui, cu condeiul credinței și cu stilul adevărului — întruchipează în fond imaginea unui destin menit să se realizeze necontenit pe sine însuși întru desăvârșire. Pentru noi, deci, viitorul înfățișează desăvârșirea care nu va putea fi stânjenită de nici-o vremelnică împotrivire străină de hotărârea divină pe care o simțim însămânțată în ogorul ființei noastre.

OCTOMBRIE... TOAMNĂ...

(Urmare din pagina I-a)

năvălesc pe străzi, aleargă prin ploaia de afară, se întind peste tot orașul.

Iată au pătruns și în palatele bogaților unde miroase a lapte cald, prăjituri și cozonac proaspăt.

„Mi-e foame" — e țipătul pe care îl svârle toamna odată cu picurii apei de ploaie, în casele bogat luminate, apărate de frig, de umezeală, de ploaie de foame.

Cine ascultă glasul, cine ascultă toamna, cine vede mâinile întinse și tălpile goale, ajută cu gând curat munca îndărătnică pe care o depune zi de zi Consiliul *de Patronaj al Operelor Sociale.*

Muncă depusă pentru cei mulți, pentru cei fără soare, pentru cei cari au uitat să mai zâmbească...

Nicolae I. Postolache

CINSTIREA JERTFEI ROMÂNEȘTI

(Urmare din pagina I-a)

„Deasemenea în toate celelalte ocaziuni, văduvele, orfanii și invalizii de războiu trebuesc tratați cu toată solicitudinea".

Aceste scurte și hotărîte fraze nu au nevoe de o lămurire specială. Ele se adresează direct sufletului românesc, conștiinței noastre a tuturora.

Când între noi trăiesc atâtea ființe pe fruntea cărora marile interese ale Patriei au pus semnul jertfei și al onoarei, mai poate fi inimă de român care să nu vibreze de recunoștință?

Ordinul d-lui Mareșal Antonescu trebuie urmat cu sfințenie de toată suflarea românească. Cinstind așa cum se cuvine pe urmașii eroilor acestui războiu și pe invalizi, ne cinstim pe noi înșine. Și — dacă ei au luptat și au murit ca să apere dreptul la viață al României, cinstindu-le urmașii, noi cei cari azi ne bucurăm de roadele jertfei lor, ajutăm consolidarea unei opere care va străluci deapururi în istoria neamului românesc.

REDACȚIONALE

Ziarul „Basarabia" trebuind să fie oglinda reală a vieții obștești din provincia dintre Prut și Nistru, în cadrul nouei vieți a României reintregite, corespondenții noștri sunt rugați cu insistență să ne trimită numai știri cu caracter local.

*

Ziarul *Basarabia* caută spre imediată angajare corespondenți harnici la: Hotin, Soroca, Bălți, Orhei, Chilia, Cetatea Albă, Tighina, Tg. Edineți, Tg. Florești, Dubăsari, Basarabeasca, Hâncești, Strășeni, Tg. Călărași, Ungheni și Bolgrad.

Corespondențele de probă se vor trimite: Secretariatului de Redacție al ziarului „Basarabia", Bulevardul Lascar Catargiu No. 31, București III.

*

D. Dumitru Antohi, Cahul: Vă facem cunoscut că ați fost angajat în calitate de corespondent al ziarului „Basarabia" pentru orașul și județul Cahul.

Trimiteți cât mai regulat știri din toate domeniile de activitate ale regiunii.

CONȘTIINȚA MOLDOVENEASCĂ LA ROMÂNII TRANSNISTRIENI

Dela întâia răpire a Moldovei dintre Prut și Nistru, — numită de ruși Basarabia — dela 1812 românii nu au mai avut putința să se intereseze de frații lor de peste Nistru, nici subt Țari nici subt regimul comunist. Se cunoștea — vag — numărul românilor transnistrieni; se știa la noi că sunt ținuturi compacte locuite de români, cari și-au păstrat limba și datinele. Dar mai de aproape nu-i cunoșteau decât păcurarii din sud estul Transilvaniei cari au ajuns cu turmele lor de oi până în Crimeea și la Marea de Azov, ba chiar mai departe.

Năpindu-ne Basarabia cu un scop politic precis, acela de-a se apropia de gurile Dunării și de acolo spre sud, către visul de aur al țarilor: Constantinopolului, Rusia Țaristă nu a mai îngăduit nici unui român să facă cercetări și studii asupra neamului nostru, nu numai dincolo de Nistru, dar nici chiar între Nistru și Prut, în Basarabia. Pe de altă parte nici Principatele române, nici Regatul român, nu au putut să se intereseze oficial de românii dincolo de Prut și Nistru, pentru a nu indispune politicește împărăția moscovită, și așa vecinic la pândă să ne înghită definitiv. Demersurile diplomatice față de Rusia pentru un tratament uman al românilor din imperiul țarilor, nu se putea nici închipui din partea unei țări mici și amenințate mereu de ruși, cum a fost România.

Cu atât mai puțin a fost posibilă interesarea noastră de acești frați ai noștri sub regimul bolșevic. Dacă monarhia țaristă a fost încuiată cu nouă lacăte, pentru a nu se ști ce se petrece acolo, apoi raiul bolșevic, cum știe toată lumea, a fost încuiat cu nouăzeci și nouă.

Numai așa se explică faptul că românii transnistrieni au fost așa de puțin cunoscuți de opinia publică românească și că azi problema lor se pune ca o preocupare nouă a istoriei românești, pentru mulți constituind nu numai o noutate, ci chiar o senzație.

Adevărat că dela 1917 refugiații transnistrieni, — o mână de îndrepățiți intelectuali cari au formulat într'un congres la Tiraspol hotărîrea la unire cu Basarabia, și au făurit programul național pentru frații lor — adevărat, deci, că mâna aceasta de cărturari au lucrat în două decenii de unire să facă cunoscuți pe românii transnistrieni publicului românesc. Au editat reviste, au tipărit cărți în acest scop. Dar ele au fost prea puțin cunoscute de marea opinie publică românească, torturată vreme de douăzeci de ani de problema recunoașterii oficiale a unirii Basarabiei din partea Rusiei comuniste. Recunoaștere care nici n'a putut fi câștigată, ci în locul ei ne-am trezit în 1940 cu o nouă răpire a Moldovei dintre Prut și Nistru.

Azi când ținutul dintre Nistru și Bug e subt administrație românească, după ce a fost desrobit cu lupte grele și jertfe mari de către armata română alăturea de marea armată germană, e urgentă nevoe ca opinia publică românească să cunoască mai temeinic realitățile în legătură cu românii transnistrieni, pentru a se convinge că am avut mari motive să luptăm și dincolo de Nistru, și a înțelege că soarta fraților de acolo trebue să intre de-acum în preocupările Statului român, fiind legată în viitor de istoria românească, intrând în cadrele ei.

E nevoe ca întreg neamul să cunoască mai de aproape îndreptățirea de a ne interesa de ei, ca de unii meniți să intre în destinul românesc.

Deaceea credem că săptămânalul „Transnistria", ar trebui difuzat în toate straturile românești, din toate provinciile și că e de urgentă necesitate ca din studiile de până acum ale intelectualilor transnistrieni să se alcătuiască 2-3 manuale ușor de difuzat, asupra istoriei, geografiei, tradiției păstrate de românii transnistrieni. E nevoe ca problema lor să deștepte nu numai interesul ci să trezească și căldura inimii neamului întreg pentru problema lor.

O problemă de o importanță istorică așa de covârșitoare pentru viitorul românismului, e necesar să intre adânc în conștiința publică națională, pentru a rotunzi idealul național, pentru a-l completa și a-l apăra ca și pe cel din trecut.

In acest scop voi face și eu câteva însemnări asupra conștiinței moldovenești așa cum am înregistrat-o la fața locului la românii transnistrieni, în toamna anului 1917, în vremea refugiului din războiul trecut.

I. Agârbiceanu

 VIAȚA BASARABIEI

Accelerarea lucrărilor pentru verificarea funcționarilor rămași sub ocupația bolșevică

In urma dispozițiunilor primite din partea forurilor superioare, comisiunile pentru verificarea situației funcționarilor rămași în Basarabia sub ocupația bolșevică, au trebuit să-și accelereze lucrările respective.

D. N. Marinescu, chestorul poliției municipale, a dispus organelor în subordine să soluționeze urgent cererile depuse, spre a se veni cu o clipă mai de vreme în ajutorul acelora cari sunt îndreptățiți să li se facă dreptate.

Preschimbarea monedelor metalice

Sucursala din Chișinău a Băncii Naționale a României aduce din nou la cunoștința populației din Basarabia că potrivit comunicatelor date la timp de către Ministerul Finanțelor, se află în curs de a fi retrase din circulație următoarele monete:

Monetele de 1 și 2 Lei, **fabricate din cupru nichelat, al căror termen de preschimbare expiră la 1 Noembrie, a. c.;**

Monetele de 50 și 100 Lei, **al căror termen expiră la 12 Noembrie, a. c. și cari, dela acea dată și până la 31 Decembrie 1941, vor fi primite sub formă de impozite către Stat;**

Monetele de argint de 250 Lei, **cu efigia fostului Rege Carol II, al căror termen de preschimbare expiră la 30 Octombrie.**

Toate aceste monete se retrag de către Administrațiile Financiare de încasări și Plăți ca și de către perceptiile fiscale.

In consecință, populația este invitată să ia cunoștință de cele de mai sus, prezentându-se pentru preschimbarea monetelor indicate, înainte de expirarea termenelor.

Monedele de 5, 10 și 20 lei, ca și cele de 250 lei cu efigia M. S. Regelui Mihai I nu se retrag din circulație.

Până când pot fi depuse armele la Chișinău

Ministerul Afacerilor Interne a comunicat prefecturii jud. Lăpușna ordinul Marelui Cartier General în baza căruia se acordă posesorilor de arme un ultim termen pentru declararea lor și anume: la 10 Noembrie 1941.

Verificarea situației studenților basarabeni rămași sub ocupație sovietică

La directoratul Culturii Naționale din Basarabia se lucrează intens la verificarea situației studenților basarabeni rămași sub ocupația bolșevică. Lucrările întâmpină destule greutăți, căci studenții nu dovedesc să-și procure actele necesare de pe la diferite autorități pentru constatarea atitudinei lor în timpul ocupației.

De altfel, chestura locală, în frunte cu d. chestor Marinescu și siguranța municipală condusă de către d. dr. Traian Andreescu, arată o solicitudine deosebită pentru această categorie de studenți, contribuind în largă măsură la accelerarea lucrărilor de verificare a situației lor.

Studenții cari până în prezent n'au prezentat cereri pentru cercetările de rigoare, sunt obligați, în interesul lor propriu, să facă de urgență demersurile necesare la directoratul Culturii Naționale și la chestura locală, spre a obține din timp adeverințele respective pentru înscrierea la facultate.

Studenții cari locuesc în orașele și satele din provincie, urmează să se adreseze în această chestiune, legiunilor de jandarmi și oficiilor de poliție din localitatea unde domiciliază.

Problema tramvaelor la Chișinău

Circulația populației Chișinăului și în special a lumii funcționărești, e grea.

Cei 15—16 birjari, câți există pe piața orașului, nu pot nici pe departe să satisfacă nevoile publicului.

Funcționarii se văd forțați a parcurge spații prea mari pe jos, iar elevii ale căror locuințe sunt și în părțile periferice, fac câte o oră până ce ajung la școală.

Față de aceste neajunsuri, conducerea uzinei electrice a luat toate măsurile, pentru ca cel târziu până la 1 Decembrie să se pună în mișcare tramvaiele.

Dar până atunci ar fi necesar de rechiziționat sau de împrumutat câteva autobuze, care ar fi în stare să deservească cel puțin într'o mică măsură greutățile de transport ale publicului.

Suntem informați, că d. Anibal Dobjanschi, primarul orașului Chișinău, a intervenit în sensul acesta, pentru a căpăta aprobarea autobuzelor.

Cununa răbdărilor lungi...

La capătul dorului, - o verandă, o mamă și o fericire profundă în Chișinău

Portița cu cei doi salcâmi. Bucuria usturătoare până la lacrimi. Pâinea albă și dragostea mamei. Somnul răsplătirii totale.

VI

Strada Principele Mihai, botezată de comuniști, nu știu pentru ce, Antioh Cantemir, era a mea. Ea forma o proprietate psihologică personală, fiind legată de graba cu care o bătătoream în miezuri de noapte și pentru că în ea înfloriseră cireșii tinereții mele. Ii cunoșteam fiecare cută, fiecare gresie purta amprenta piciorului meu, fiecare salcâm de pe marginile ei purta albăstrimea nocturnă a ochilor mei și-l cunoșteam până și scârțâitul fiecărei uși. Era scurtă și curată, fără jidovime, deși pornea dintr'o stradă jidovească, și izolată de restul străzilor printr'o draperie verde de salcâmi.

Pe stradela aceasta, a boerului membru în Duma rusească Inzor, ar fi stat în 1831 Al. Pușchin, într'o casă în care astăzi trăia un pensionar de treabă, cu barbă căruntă și cu râvnitoare credință în Dumnezeu, cu un nume de autentic moldovenism: Constantin Murguleț.

Călcam în noaptea aceia încet, să nu trezesc spiritul de confundare în izvoarele uitării ale caselor din strada mea, singura stradă prin care nu trecuse războiul. La capătul ei se afla și capătul dorului meu de un an de zile, sfârșitul tuturor cruntelor nostalgii, care-mi fermentaseră ființa, ca pe o ciorchină din care a curs tot răvașul; se afla o casă cu doi salcâmi rotați în poartă și cu o curte plină cu flori.

Cu fiecare pas paisafiile sufletului întrețineau tăcerea nerăbdătoare a curiozității mele. Plecam într'o incertitudine notorie și mi-era frică de spulberarea ei. De patru luni nu știam nimic de o mamă, de lângă care fugisem biciuit de argilele răsăritului fără bun rămas, fără sărutarea ocrotitoare. Nu știam nimic de o soră cu șaptesprezece primăveri în buclele părului, cu frumusețea vârstei în ochii căprui ca miezul copt de nucă.

Se aflau acum numai la doi pași și mi-era frică de clipa când nu le-aș fi găsit și când peste casa comorilor mele s'ar fi coborît și toată goliciunea sufletului meu.

Portița cu cei doi salcâmi

Salcâmii mi-au surâs, cu miile lor degete mici arătătoare spre cer fluturându-mi sosirea, iar portița casei era întredeschisă. Când am izbit-o, în veranda cu oleandru pe balustradă și între talgerele ficusului insensibil, mama citea — după cum am văzut mai târziu — numele morților din „Universul". Intâlnirea a fost fără vorbe, care nu mai putea încăpea în asemenea expresiune de duioșie, de tumultoasă risipă de bucurie. In ochii noștri răsăriseră toți luceferii regăsirii, surâdea de prin unghiurile casei părintești toți strămoșii, se prosternau florile înaintea unui asemenea eveniment.

Necredința mamei în realitatea generoasă se manifesta prin gesturi pripite, prin întrebări fără sens, prin sărutări aproape aspiratoare, prin îmbrățișări ce cuprindeau toate zările. Numai Balzac, care a descris revenirea din moarte a Manuelei, ar fi fost în stare să descrie o astfel de scenă. Orice privire străină ar fi profanat culminarea dreptății și a fericirii totale ce decurgeau din ea. Mi-a sărutat până și arma, sărmana femeie, cu doi copii pe front; din care unul învie din moartea unui an întreg de despărțire, și sublimează inima răbdătoare a mamei.

Eu tăceam, ca să-i pot desprinde clipocitul viu al pleoapelor fără odihnă, ea tăcea, ca să facă loc desvăluirii sufletului meu. Se consuma un fragment de viață, care cârmește din împietrire implacabilă chiar destinul omenesc. Rari vor fi oamenii, care vor avea asemenea fericire să retrăiască un episod de atât intensitate.

Bucuria usturătoare până la lacrimi

Am aflat apoi toate supărările și durerile. Incercase de trei ori să se repatrieze dincoace de Prut, unde o chemasem în nenumărate rânduri, dar feciorul său — profesorul de limba română și celălalt fecior — gazetarul — i-au zăgăzuit plecarea. Nu mă uitaseră toți codașii vieții publice basarabene, de sub stăpânirea banditilor roșii, „prietenii" mei Moise Orester, Smiha Lăpușner, Leiba Reitich și Wuma Cogan avuseseră grijă să mă servească pentru stricăciunile ce le-am produs sosoteilor, lor desvăluindu-le cândva secretele.

Prima dată, comisariatul repatriaților a refuzat-o frumos, a doua oară, au amânat-o și mai frumos, iar a treia oară i-au trântit ușa în nas. A trăit „numai din muncă și lacrimi" — cum se exprimase într'o scrisoare.

— De ce mai plângi? — am întrebat-o molcom, aproape copilărește, în timp ce povestea.

— De bucurie.

Intr'adevăr bucura era usturător de profundă, prin surprinzătoarea ei apariție și prin intensitatea cu care se trăia. Mi-a încondeiat apoi toate nădejdile ei, refugiul ei în pădurea Băcioiului în timpul bombardamentelor aeriene și izbucnirea prea năvalnică a aceloraşi nădejdi la sosirea armatei române. In fiecare soldat mai că mă vedea pe mine, în fiecare glas românesc căuta glasul meu. Și astăzi când am venit, primul semn înainte de a mă îmbrățișa a fost o cruce mare și evlavioasă, ca un glas protoieresc.

Dacă lăcrăma și acum, fiindcă uitase de mult să mai râdă.

PAINEA ALBĂ ȘI DRAGOSTEA MAMEI

După ce m'a săturat cu pâine albă și cu sufletel dragostei ei am început să cântăresc urma cutropitorilor în casă. Mobila era luată, promițându-i-se că i se va plăti când sfertodocții ofițeri ruși au părăsit Chișinăul primii, amăgind evreimea disperată, că se mai întorc. Cărțile mele ascunse într'o ladă mare în podul casei, iar un rând de haine vândut, pentru a avea ce mânca. Numai chioul din perete al tatălui era acelaș, vigoarea răbdurie din toate odăile era aceiași și icoanele erau aceleași.

Imi regăseam cu încetul toată tineretea înculată spre nemurire în pereții aceștia cu tradiții și cu respect. Mă recunoșteam în fiecare obiect și-i acordam și lui putința de a fi suferit și de a produce o bucurie totală prin existență constatată.

Mama în urmă mă ocrotea cu pasul, preîntâmpinând toate mirările mele și istorisind basmul de adormire de către forța rea a smeilor a fiecărui bibelou, a fiecărui portret.

Se deschidea între noi un orizont trandafiriu și ocrotitor, care ne da siguranța glasului și justificata încetineală a fericirii.

SOMNUL RĂSPLATIRII TOTALE

Am vorbit până la 12 noaptea. Iar când somnul ne-a cuprins în primelelui tâmple obosite de atâta unică trăire, când albeața caldă a patului părintesc, după o lună și jumătate de groapă tare și de necazuri din războiu, mi-a potolit sguduirile sufletului, când numai câinii visternicenilor sfârtecau liniștea nopții cu urlete prelungi și flămânde, eu mă ridicam pe scările răsplătirilor totale.

Prima noapte de acasă, după un an de străinătăți, prima zi de ne mai simțită bucurie.

A doua zi în zori, am plecat pe acelaș drum, petrecut de lacrimile dulci ale mamei, la unitate, pentru a trece Nistrul în Ucraina.

Aveam să mă întorc mult mai târziu pe targă, cu toate că-i spusesem mamei la plecare, că nu vor trece trei săptămâni și voiu fi acasă.

Sărmana inimă, înflorită pentru o noapte, credea și se ruga.

Sergiu Matei Nica

Dela Asociația solidară, filiala pensionarilor refugiați

Președintele filialei, d. C. Mihăilescu și-a dat demisia înapoindu-se la Chișinău.

S'a ales un comitet de direcție compus din d-nii: dr. E. Lucaciu, președinte; lt.-col. I. Petrov, vicepreședinte; C. Satmari și N. Marinescu membri. In ședința dela 12 Octombrie a fost cooptat ca membru în direcțiune păr. A. Ludu.

Membrii care s'au înscris pentru procurarea lemnelor de foc să treacă între orele 10—12 și 16—17,30 pe la sediul filialei din str. Enăchiță Văcărescu nr. 2, etaj I, camera 12, să primească bonurile.

Problema tineretului din Chișinău

REORGANIZAREA PREMILITARIEI

Problema tineretului, după dizolvarea Străjii Țării și a stagnării premilitariei, a fost pusă din nou în discuție și se rezolvă în mod fericit prin grija ce o poartă acestui tineret d. general Rosetti, ministrul școalelor și culturii în genere.

In Chișinău au fost desemnați o seamă de învățători pentru reorganizarea premilitariei în vederile noului sistem.

Aceștia sunt: d-nii căpitan rez. Chiriță, căpitan rez. Aluneanu, locot. rez. Alexandrescu, locot. rez. Alex. Popescu, locot. rez. Vasile Ionescu, locot. rez. Covrig, sublocotenenți rezervă: Hudiță, Chiriac, Guțu, etc.

In curând se va da o formă definitivă acestei reorganizări.

Subinspector al P.P. în orașul Chișinău și județ este d. locot. colonel Tarjov. Deocamdată, într'o ședință cu d-nii ofițeri de rezervă de mai sus, în prezența organelor de control și îndrumare a învățământului primar, s'a împărțit Municipiul Chișinău în 2 centre conduse de d-nii căpit. Chiriță și Aluneanu, și în 11 subcentre conduse de restul ofițerilor.

D-nii profesori sunt convocați separat pentru premilitaria organizată pe școli secundare.

Decorarea funcționarilor meritoși

Actuala stăpânire românească dorind să facă din funcționari un corp select și devotat Statului, lucru ce se poate realiza pe două căi: sacționând pe cei vinovați și încurajând pe cei meritoși, a dispus decorarea funcționarilor care-și îndeplinesc cu conștiinciozitate datoria. Un mijloc potrivit pentru aceasta este și acordarea de decorații. In vederea acordării acestor decorații la Directoratul Culturii Naționale din Basarabia s'a primit o adresă din partea Ministerului Educației, prin care acesta din urmă cere conducerii directoratului să facă propuneri pentru decoraera celor mai meritoși învățători și profesori dela școlile dela toate gradele. Directoratul trebuie să țină seama de activitatea funcționarului atât în instituție cât și în afară de ea. La propunerea membrilor corpului didactic se va avea în vedere rezultatele obținute în ceiace privește educația elevilor. Deasemenea se va ține seama și de activitatea didactică, de lucrările tipărite și de activitatea extrașcolară.

Măsuri împotriva elevilor fumători

Ministerul Culturii Naționale fiind informat că unii elevi în urma propagandei bolșevice care încuraja fumatul printre elevi în școală cât și în afară de școală, a trimis directoratului învățământului din Basarabia un ordin, potrivit căruia directorii de școli secundare sunt obligați să ia cele mai severe măsuri împotriva elevilor fumători.

Deasemenea ordinul prevede că este oprit elevilor a purta părul mare sau a umbla cu plete.

NOUI NUMIRI DE AVOCAȚI PUBLICI în Basarabia și Bucovina

D. prof. Mihai Antonescu, vicepreședinte ad-interim al consiliului de miniștri, a semnat decretul întocmit de d. C. Stoicescu, ministrul justiției, prin care se fac următoarele numiri în corpul avocaților publici:

Leon Bossie, avocat definitiv, se numește avocat public principal, la contenciosul statului din jud. Lăpușna;

D. Nicolae Duduica, fost magistrat, se numește avocat public principal, la contenciosul statului din jud. Lăpușna;

D. Alexandru I. Nicula, judecător de ședință în trib. Timișoara, reușit le examenul de avocați publici din anul 1937, se numește avocat public pledant clasa II, la conteciosul statului din jud. Lăpușna;

D. Gheorghe Crețeanu, avocat definitiv, fost magistrat, se numește avocat public principal la contenciosul statului din jud. Hotin;

D. Petre Tudor, avocat definitiv, se numește avocat public principal, la contenciosul statului Chilia-Nouă;

D. Gheorghe Al. Strati, avocat definitiv se numește avocat public principal, la contenciosul statului din jud. Bălți;

D. Mihail Arifeanu, avocat definitiv, fost magistrat, se numește avocat public pledant cl. I, la conteciosul statului Tighina;

D. Paul Nicolescu-Speteni, avocat definitiv, fost magistrat se numește avocat public principal, la contenciosul statului din jud. Cetatea Albă.

D. Timotei Munteanu, avocat definitiv, se numește avocat public principal, la conteciosul statului din jud. Cetatea-Albă.

Publicație

Rătăcit băiat de 5 ani cu numele PAVEL POBEREJNIUC, originar din sat Ciocana Nouă, în cartierul Visterniceni Chișinău.

Cine cunoaște unde se află este rugat să comunice părinților pe adresa Poberejniuc Matvei sat, Ciocana Nouă com. Bubuecі, jud. Lăpușna.

INTR'UN ENTUZIASM ȘI INSUFLEȚIRE GENERALĂ ORHEENII AU SĂRBĂTORIT VICTORIA DELA ODESA

Orașul Orhei este îmbrăcat în haine de sărbătoare națională, fiind frumos ornat și pavoazat cu drapele verdeață și covoare.

La ora 9 a. m. în curtea Catedralei s'a oficiat un serviciu religios de către un sobor de preoți, compus din preoții Nicolae Caraman, Rodion Piescu, Filip Ghorbanovschi, Andrei Svetlov și diaconul Pavel Tomencu, răspunsurile fiind date de către corul Catedralei sub conducerea maistrului Vasile Caraman.

Au fost de față reprezentanții autorităților civile și militare în frunte cu d-nii: col. Florian Medrea prefectul jud. Orhei, col. Nicolae Făgărășanu comandantul Cercului de Recrutare Orhei, Constantin Mateescu președintele tribunalului, subprefect I. Vlădescu, lt. col. Armășescu, Ziti prim procuror, Petre Gucinjna ajutor de primar maior Filip Beche comandantul legiunii de jandarmi, dr. Macovei medicul primar al județului, Ispir Tănăsescu, Loghin și Agapie magistrați, Dumitru Magdaș administratorul financiar Orhei, maior Mărășescu, Alexandrina Anghel directoarea gimnaziului teoretic de fete, d-na dr. Seteanu, șefa spitalului central, dr. Lidia Roșca medic primar al orașului, Eugen Bârzescu directorul poliției Orhei, Nicolae Minea primpretor, Dumitru Munteanu directorul gimnaziului teoretic de băeți, cpt. Constantinescu, d-na Cristofor directoarea gimnaziului industrial de fete, N. Plăn Ideaiș secretarul primăriei, Icachie Lătescu directorul Camerei agricole, inspector Anghelescu dela Institutul Național al Cooperației, subinspector școlar Buluc T., cpt. Pătrașcu D., inspectorul Pregătirii P.P. Orhei, Teodoru, diriginteie oficiului PTT Orhei, Constantin Scripcă prim grefier trib. Orhei, Jurchescu, Blajinăi, Radu și Crețoiu Traian funcționarii prefecturei Orhei, comisari Radu, Morțun, Bârzeanu, Ionescu și Bobâlniceanu dela poliția Orhei, etc., școli primare și secundare, premilitari și o companie de onoare sub comanda locot. Dumitru Ion, precum și sute de locuitori din oraș și suburbii.

Inainte de oficierea serviciului religios a vorbit părintele Nicolae Caraman relevând importanța zilei.

După terminarea serviciului religios a vorbit d. col. Nicolae Făgărășanu, comandantul Cercului de Recrutare Orhei, care într'o frumoasă cuvântare a scos în evidență bravura ostașului român și importanța istorică a căderei Odesei, aducând omagii Majestății Sale Regelui Mihai I și Mareșalului Ion Antonescu.

Corul a intonat Imnul Național, iar întreaga asistență a manifestat îndelung pentru Suveran, Conducător și Armată.

A urmat în fața prefecturei defilarea la care au participat școlile primare, secundare, premilitari și armată.

La ora 16 în piața centrală a orașului lângă Palatul Cultural al Asociației învățătorilor se găseau adunate în careu școale, premilitari, armata în frunte cu șefii autorităților civile și militare, funcționari de la toate instituțiile și peste 3000 de locuitori.

Aici d. prof. Dumitru Munteanu directorul gimnaziului teoretic de băeți într'o înflăcărată cuvântare a scos în evidență importanța capitală a căderei Odesei și eroismul cu care a fost desrobită Basarabia.

Intreaga asistență a făcut o entuziastă manifestație de simpatie pentru Majestatea Sa Regele, Mareșalul Conducător și pentru Armată.

De aici întreaga asistență a trecut în fața prefecturei, unde au vorbit d-nii subprefect Vlădescu și Constantin Mateescu președintele tribunalului care în vibrante și simțite cuvântări și-au exprimat admirația față de eroica faptă de arme dela Odesa.

La Cercul de Recrutare Orhei a vorbit d. col. Nicolae Făgărășanu, iar la primăria orașului Orhei, d. av. Petre Gucinjna ajutor de primar cari în entuziaste cuvântări, au preamărit eroismul legendar a armatei române și celor aliate, manifestându-și admirația și recunoștința pentru Majestatea Sa Regele Mihai I, Mareșalul Salvator Ion Antonescu și eroii desrobitori ai Basarabiei.

Solemnitatea din capitala județului nostru a luat sfârșit la ora 18, când cei prezenți intonând cântece patriotice au plecat spre domiciliile lor.

Manifestări similare a avut loc la reședința plășilor și în toate comunele din județ.

Autorizaţiile de călătorie sunt absolut obligatorii

Direcţia comercială c. f. r. a constatat că unele staţiuni continuă să elibereze bilete de tren fără a se ţine de călătorilor autorizaţii de călătorie pe c. f. r., ce se eliberează de organele poliţieneşti.

Deasemenea s'a constatat, că personalul c. f. r. în interes personal, precum şi membrii lor de familie, călătoresc în baza permiselor de circulaţie fără a poseda autorizaţii de călătorie, eliberate de organele poliţieneşti.

Faţă de aceste constatări, direcţia comercială a dat un ordin circular prin care se atrage atenţia că jandarmii c. f. r. au primit ordin să controleze pe toţi călătorii ce sosesc în gări, iar celor ce vor fi găsiţi fără autorizaţie să li se dreseze acte, atât lor, cât şi casierilor, cari au eliberat bilete fără autorizaţiile respective.

Ingrijirea copitelor la cai

toamna şi iarna

Animalele, pe lângă hrana pe care trebue să le-o dăm, mai au nevoie de un grajd curat şi călduros. Afară de aceasta, trebue să avem grije de curăţenia lor corporală. Astfel ele trebuesc tesălate şi periate, iar din când în când spălate şi îmbăiate. O atenţie mai mare trebue să dăm picioarelor, căci ele se murdăresc mereu. Multe boli provin din cauza murdăriei picioarelor. Ele se vor curăţa cu peria sau cu somoioage de paie, iar când sunt pline de noroi se curăţă cu apă rece şi iarna cu apă caldă. Pe timp de ploaie, chişiţa să fie unsă cu grăsime oarecare. O mare îngrijire trebuie să dăm copitelor, căci cele mai multe boli ale picioarelor vin din copită. Pentru a avea animale cu copite sănătoase trebue ca aşternutul din grajd să fie uscat iar gunoiul să fie scos zilnic din grajd.

Când caii au fost aduşi dela serviciu prea murdari, trebue să li se facă baie călduţă, copita să se lase să se usuce apoi să se ungă cu o unsoare cum ar fi vaselina de petrol. Dacă animalele muncesc pe timp umed şi mai ales când zăpada începe să se topească, atunci să se adauge ceară sau terpentină pentru a nu pătrunde umezeala în corn. Intinderea grăsimii pe picior să nu se facă cu peria ci cu o bucată de postav.

Nu e bine să se dea cu gudron în talpă, căci gunoiul nu se dă decât atunci când se constată anumite boli la copită.

Pentru a se feri uscăciunea prea mare a copitei, trebue ca, odată pe săptămână, să se aplice pe copitele picioarelor dinainte pământ galben înmuiat sau bălegar umed. La copitele picioarelor dinapoi nu e nevoie să se facă acest lucru.

Dacă dăm aceste îngrijiri copitelor, pe lângă o hrană bună şi mişcări zilnice, fără a obosi animalul, ei îşi păstrează copitele normale, deci va fi un animal sănătos aşa cum se cere într'o bună gospodărie. De aceste sfaturi trebue să se ţină seama chiar de acum, în sezonul de toamnă, căci în curând vor începe ploile şi toate neajunsurile legate de ele.

ŞTAMPILAREA SCRISURILOR URBANE IAŞI

— Prelungirea termenului —

Monitorul Oficial de eri publică următorul decret-lege: ART. UNIC. Scrisurile funciare emise de Societatea de Credit Funciar Urban Român din Iaşi, aflate în conservarea Casei de Depuneri şi Consemnaţiuni, sau în depozit la alte instituţii de Stat, la data de 16 August 1940, precum şi cele aflate în portofoliile unităţilor militare, vor putea fi depuse spre ştampilare conform decretului-lege Nr. 2.754 din 16 August 1940, până în termen de o lună dela trecerea armatelor române pe picior de pace.

Tragerea premiilor pentru depunătorii de economii ai C. E. C.-ului

Premii în valoare de 1.550.000 lei

Legea de organizare a Casei Naţionale de Economii şi Cecuri Poştale, prevede distribuirea prin tragere la sorţi a unor premii de încurajare pentru depunătorii de economii.

Respectând această dispoziţie legală menită să răsplătească zelul acelor economi, C. E. C.-ul a hotărât tragerea unui număr de 1229 premii în valoare de 1.550.000 lei, astfel:

1 premiu a 100.000 lei.
1 premiu a 50.000 lei.
2 premii a 25.000 lei.
5 premii a 10.000 lei.
20 premii a 5.000 lei.
1200 premii a 1.000 lei.

Tragerea are loc în holul Casei Naţionale de Economii şi Cecuri Poştale, de Ziua Economiei, 31 Octombrie a. c., orele 16, în prezenţa Consiliului de Ad-ţie al C. E. C.-ului şi a unui Procuror delegat cu supravegherea.

Toţi titularii de librete, care au avut operaţiuni de depunere în cursul anului 1941 iau parte la această tragere.

Bilanţul cărţii în Protectorat

BERLIN, 29 (UTA). — După comunicările presei cehe se poate întrevedea un aspect al creaţiilor literare din protectorat apărute în anul 1940 după numărul de cărţi editate. In anul precedent au apărut în Boemia şi Moravia în total 5416 cărţi şi broşuri dintre cari 4901 au fost tipărite în limba cehă. Comparându-se creaţiile din domeniul cărţii ale anului 1939, iese în vileag faptul demn de remarcat că în anul 1940 numărul cărţilor apărute a sporit cu 1192. Traducerile de cărţi germane au înregistrat o ascensiune de 25% în acelaş interval de timp.

Aceste cifre prezentate de presa cehă după verificări minuţioase, demonstrează în chip evident că foamea cetitului şi căutarea cu ardoare a materialului selecţionat al lecturei, cuprinde cercuri din ce în ce mai mari de cititori. In acest număr apreciabil de noui cărţi se găsesc şi numeroase studii, tratate, cărţi şi scrieri politice şi economice cari se ocupă de marile probleme ale prezentului.

Publicaţiune

Se aduce la cunoştinţa părinţilor elevelor Liceului teoretic „Regina Maria" de fete din Chişinău, că Duminică 26 Octombrie a. c., orele 11 a. m., va avea loc adunarea generală a părinţilor elevelor acestui liceu pentru alegerea comitetului şcolar şi a comitetului de cenzori.

Dacă adunarea nu se va ţine în aceeaşi zi din cauza neprezentării numărului reglementar al părinţilor, a doua adunare se va ţine în ziua de Duminică 2 Noembrie a. c., la aceeaşi oră şi cu orice număr de membri prezenţi.

Directoarea liceului, (ss) Mahanov

ECOUL IN STRĂINĂTATE AL DECLARAŢIILOR MAREŞALULUI ANTONESCU CU PRIVIRE LA DEPORTAREA EVREILOR IN GHETTO-URI

BERLIN, 28 (Rador). — Ziarele germane continuă să acorde o importanţă de primul rang răspunsului pe care d. Mareşal Antonescu l-a dat scrisoarei primite dela Preşedintele Comunităţii evreilor din România, d. Fildarman şi consideră atitudinea Conducătorului Statului Român ca valabilă nu numai pentru România ci pentru toate ţările unde există o problemă evreiască. Ziarele publică textul integral sau lungi citate din răspunsul d-lui Mareşal Antonescu, precum şi comentarii cât se poate de calde.

Astfel „Voelkischer Beobachter" face din acest fapt evenimentul zilei, scriind între altele:

„Această scrisoare a Mareşalului Antonescu atinge miezul chestiunei. Pretutindeni, acolo unde Iuda are puterea în mână şi exercită o influenţă hotărîtoare, se consideră îndreptăţit la orice brutalitate împotriva popoarelor ospitaliere. In cazul când evreii înşişi sunt trataţi aşa cum merită, atunci ei umplu lumea cu strigătul lor de revoltă, amintind că evreii din România au ştiut totdeauna să pună în mişcare pentru „emanciparea lor" întreaga lume, terminând prin a deveni ei înşişi stăpânii României, pe care au exploatat-o în chip fără precedent.

Astăzi însă nu mai este vorba numai de evreii din România ci de propaganda sălbatecă pentru război, pe care o fac evreii din toată lumea, propagandă al cărei rezultat este războiul actual. Dacă astăzi situaţia evreilor din numeroase ţări a evoluat în sensul că ei sunt pretutindeni înlăturaţi şi eliminaţi, dacă îşi ispăşesc astăzi crima lor împotriva popoarelor, ei care s'au îmbogăţit în războiul trecut, ca paraziţi, pe seama popoarelor ospitaliere, ei care s'au sustras serviciului militar, exercitându-şi astfel şi mai insistent hegemonia lor economică şi politică, nu este vorba decât de un act de dreptate reparatoare, care loveşte însfârşit pe vinovaţi".

Ziarul reproduce apoi cuvintele privitoare la soarta evreilor, din cuvântarea Fuehrerului din Ianuarie 1938, în care acesta spunea că actualul războ nu va duce la bolşevizarea Europei ci la nimicirea rasei evreieşti din Europa. Ziarul continuă apoi textual:

„Ceeace Fuehrerul a spus atunci, cu glas profetic, astăzi se împlineşte... Războiul deslănţuit de Iuda împotriva Germaniei, se întoarce acum împotriva lui însuşi. Evreii trebue să păşească pe drumul pe care ei singuri l-au ales".

In continuare, ziarul aminteşte de intervenţiile, intenţiile şi planurile criminale de distrugere, pe care evreimea internaţională le nutreşte împotriva poporului german.

„De data aceasta, — continuă textual ziarul, — evreii s'au înşelat. Un mare popor s'a hotărît să răspundă provocării lor şi alte popoare îl urmează. Chiar în cursul acestui război, Iuda îşi primeşte în Europa răsplata, pentru o crimă unică în istorie: astăzi sunt distruse instrumentele, pe care le întrebuinţează, cu speranţa în victoria finală".

„Berliner Boersenzeitung" publică următorul comentar, sub titlul „Antonescu înfierează pe evrei; ei primesc răspunsul pe care-l merită; scrisoarea adresată unui fariseu":

„Răspunsul dat de Mareşalul Antonescu evreilor are o importanţă care depăşeşte cazul izolat de la care a pornit. Răspunsul acesta este principial şi general valabil, fiindcă ceeace au săvârşit evreii contra Românilor, în numele stelei sovietice, acelaş lucru l-au făcut şi soldaţilor germani, persoanelor civile, popoarelor baltice, precum şi popoarelor din Uniunea Sovietică însăşi. Ori unde au avut ocaziunea să dea frâu liber instinctelor lor, evreii au adus asupra omenirii lipsa şi mizeria, teroarea şi crima. Iar acolo unde s'a izbit de o rezistenţă energică, jidovimea se plânge de „tragedii zguduitoare", pe care le îndură poporul ales, apelând la o umanitate şi la o conştiinţă, pe care ea înşişi nu le au şi încearcă, conform tradiţiei sale, să se transforme din acuzat în acuzator.

Mareşalul Antonescu a înfierat această tactică obraznică, cu cuvinte care le-au mers la inimă tuturor popoarelor care au aceastã experienţă amară. Jidovimea internaţională poate să se vaite, să ameninţe astăzi oricât vrea, ea nu va găsi nici o compătimire şi nici o îndurare, la nici unul din popoarele pe care ea le-a exploatat fără milă şi fără îndurare şi pe care le-a aruncat, pe deasupra, în războiu".

„Deutsche Allgemeine Zeitung" publică sub titlul „Vinovaţii", următorul comentariu:

„Scrisoarea Mareşalului Antonescu către evreul Filderman exprimă, cu ultima claritate posibilă, convingerea pe care şi popoarele sud-estului european şi-au format-o despre rolul evreimei în acest război. Ele au trebuit să plătească destul de amar această convingere, — România în mod cu totul deosebit, — şi de aceea Mareşalul are dreptate să respingă cu hotărîre încercarea evreiască de a impresiona prin cuvinte de implorare şi de a răstălmăci complet chestiunea vinovăţiilor.

Scrisoarea Mareşalului Antonescu este o dovadă foarte clară, că naţional-socialismul german nu e singurul care împărtăşeşte concepţiile formulate de Fuehrer. Dela începutul acestui război, s'a dovedit, din ce în ce mai limpede, cine sunt acei care l-au voit, iar campania din Răsărit a desvăluit adevăruri drastice în această privinţă, de care a trebuit să ia cunoştinţă şi soldaţii români. Mareşalul Antonescu a exprimat acum ceeace ei au constatat cu groază la faţa locului".

*

PRAGA, 28. (Rador). — Presa din Protectorat consacră la loc de frunte lungi articole răspunsului adresat de d. Mareşal Antonescu şefului Uniunii Comunităţilor evreeşti din România.

Oficiosul „Der Neue Tag" serie, între altele:

Expunerea Conducătorului Statului precizează răspunderea întregei evreimi faţă de crimele săvârşite împotriva trupelor române în cursul campaniei din răsărit.

Ura unui evreu este a tuturor evreilor, care s'au împotrivit întotdeauna, ca şi acum, stabilirii unei noui ordini sănătoase în Europa. Măsurile contra lor sunt o apărare absolut necesară împotriva primejdiei mondiale evreeşti, care s'a văzut mai mult ca oricând în războiul actual.

Rolul evreilor în fosta Cehoslovacie, ca şi manoperele lor, scoase la iveală acum în urmă, ca speculatori şi saboteuri, sunt deasemeni fapte care întăresc constatările Mareşalului Antonescu.

Cotidianul „Narodni Politika" arată că răspunsul Mareşalului Antonescu adresat preşedintelui Uniunii Comunităţilor evreeşti din România depăşeşte ca însemnătatea lui cu mult frontierele Statului român. Acest răspuns reprezintă un document sguduitor intern al sălbăticiei şi urei evreeşti. Printr'o serie de argumente convingătoare, Conducătorul Statului român arată că evreii nu merită nici cea mai mică compătimire, deoarece faptele lor îngrozitoare, precum şi pofta lor de distrugere, cutremura pe orice om civilizat.

Cele mai severe pedepse nu sunt suficiente ca să spele crimele şi actele teroriste ale evreilor faţă de poporul român.

Cuvintele Mareşalului Antonescu au fost adresate evreilor din România, dar ele ar putea fi tot atât de bine adresate evreilor din lumea întreagă.

Tocmai războiul care este în curs ne oferă posibilitatea de a cunoaşte adevăratul caracter al rasei evreeşti.

Evreimea internaţională declară astfel că războiul actual este războiul ei, deoarece nu pierde nici un prilej ca să aţâţe spiritele contra puterilor europene ale ordinei.

Intr'un articol intitulat: „Vina evreească", ziarul „Narodni Streé" arată că răspunsul Mareşalului Antonescu este incontestabil un document istoric care, dacă se referă la situaţia din România, este valabil şi pentru situaţia din alte ţări ale Europei. Scrisoarea Mareşalului Antonescu este o mărturie că evreii din toate ţările, sunt la fel. Ei primesc acum răsplata istorică cuvenită pentru actele lor nemernice contra rasei ariene.

„Ceske Slovo" scrie sub titlul: „Un techizitoriu just" că ura evreilor împotriva tuturor naţiunilor europene constitue o trăsătură fundamentală a rasei semite, care s'a arătat în mod cu totul deosebit în acest război.

Cuvintele necruţătoare ale Mareşalului Antonescu, prin care argumentează şi justifică măsurile luate contra evreilor, vor fi — sperăm — un îndemn pentru toţi cei care până în prezent nu au dovedit destul curaj ca să rostească cuvinte atât de deschise şi de limpezi.

UN SIMBOL

Semnificaţia decorării d-lor generali Iacobici şi Tătăranu cu „Crucea de Fier" clasa I-a

In numele Führerului, comandant suprem al armatei germane, d. general Hauffe, şeful misiunei militare germane în România, a remis d-lor general de corp de armată adjutant Iacobici Iosif şi d-lui general Tătăranu Nicolae, ordinul „Crucea de Fier" clasa I-a.

D. general Iacobici a comandat armata a IV-a iar d. general Tătăranu a fost şeful de stat major al armatei a IV-a. Şi, se ştie că armata a IV-a este aceia care, la capătul unui şir de acte de vitejie şi de eforturi supraomeneşti, a înfrânt rezistenţa bolşevică dela Odesa şi a intrat victorioasă în această formidabilă cetate.

D. general Iacobici şi d. general Tătăranu au conceput şi condus operaţiunile care au dus inevitabil la căderea Odesei.

Această victorie, una dintre cele mai mari din istoria noastră, — s'a câştigat atât prin înaltul comandament onorat cu marea distincţie a Crucii de Fier cl. I-a, cât şi prin curajul şi tenacitatea armatei pe care au condus-o la victorie cu atâta siguranţă, şi care a luptat cu neînchipuită vitejie.

Onoarea pe care o acordă Führerul se îndreaptă în special asupra acelor doi distinşi comandanţi ca o recunoaştere a calităţilor de comandament, dar ea se resfrânge şi asupra tuturor acelora care, în cadrul armatei a IV-a au executat cu jertfă şi curaj şi au tradus în fapt planul comandantului armatei şi al şefului de stat major.

Onoarea aceasta se resfrânge şi asupra ţării româneşti, mândră de comandanţii armatei ei, în mâinele cărora a încredinţat tot ce a avut mai bun.

Niciodată poate poporul românesc, nu a participat cu atâta conştiinţă şi concentrare la o luptă, cum a participat zi cu zi la luptele din jurul Odesei. Parcă tot sufletul românesc, toate gândurile unui popor întreg, toată conştiinţa lui de Neam, au pândit, au atacat mereu, au suferit, au sângerat şi au învins pe câmpul de bătae din jurul Odesei. Parcă toţi românii am fi fost acolo, cu inimile, cu îndemnul, cu credinţele noastre.

De aceia poate şi marea victorie dela Odesa a însemnat pentru toţi o atât de mare bucurie.

D. general Iacobici şi d. general Tătăranu, şeful său de stat major, au înţeles sensul suprem al acestei lupte şi s'au ridicat în faţa istoriei ca exponenţii aleşi ai Neamului nostru întreg, consfinţindu-i încrederea prin victorie.

Recunoaşterea luptei româneşti de istorie universală, nu vine numai dela poporul românesc, iluminat de victorie ci şi dela comandantul suprem al armatelor germane, cu toată autoritatea unui neînchipuit prestigiu şi în cunoaşterea deplină a tuturor greutăţilor pe care le avea de învins comandamentul şi trupele româneşti care au asediat Odesa.

Curcea de Fier cl. I-a pe pieptul vitejilor noştri generali Iacobici şi Tătăranu, capătă pentru noi toţi, sens şi măreţie de simbol.

E semnul luptei noastre; e simbolul victoriei dela Odesa.

Recensământul proprietăţilor imobiliare, agricole şi clădite

Indrumările ministerului de finanţe

Ministerul de finanţe a trimis administraţiilor financiare îndrumările necesare, în vederea efectuării recensământului proprietăţilor imobiliare, agricole şi clădite pe noua perioadă de 5 ani (1942—1946).

Potrivit dispoziţiunilor legii contribuţiunilor directe, operaţiunile pentru recensământul proprietăţilor imobiliare, agricole şi clădite pe perioada 1942—1946 vor începe la data de 1 Noembrie 1941.

Declaraţiunile de impunere vor fi depuse în timpul dela 1 Noembrie până la 30 Noembrie 1941, iar comisiunile de recensământ vor începe să funcţioneze cu începere dela 1 Decembrie 1941.

Imprimatele necesare pentru publicaţiuni şi declaraţiuni de impunere au fost tipărite şi s'a început trimiterea lor.

Pentru începerea operaţiunilor de recensământ, administraţiile financiare sunt obligate să ia de îndată următoarele măsuri:

1) Inainte de 31 Octombrie 1941 publicaţiunile pentru anunţarea recensământului şi completarea declaraţiunilor de impunere, vor fi afişate în tot judeţul sau sectorul respectiv, la autorităţile publice şi în orice locuri proprii pentru afişaj.

2) Administraţiile financiare vor lua măsuri ca până la 31 Octombrie 1941, toate imprimatele necesare pentru declaraţiunile de impunere să fie puse la îndemâna contribuabililor.

Declaraţiunile de impunere se pun la dispoziţia contribuabililor în mod gratuit şi sunt scutite de taxele de timbru.

3) Primarii comunali au un rol deosebit de important în întocmirea declaraţiunilor de impunere pentru recensământul proproprietăţilor agricole şi al proprietăţilor clădite rurale.

Rezultatele recensământului proprietăţilor imobiliare interesează autorităţile comunale, nu numai din punct de vedere moral şi acela al intereselor financiare generale, dar şi din punct de vedere al finanţelor locale, încât — după cum este cunoscut — bugetele comunale sunt beneficiare într'o mare măsură ale impozitelor aşezate asupra veniturilor imobiliare.

4) Administraţiile de încasări şi plăţi vor da ordine perceptorilor de agenţie şi agenţilor de urmărire în sensul că, pe deoparte, să execute în modul cel mai riguros dispoziţiunile cu privire la distribuirea imprimatelor şi primirea şi dosarierea declaraţiunilor de impunere, iar, pe dealtă parte să colaboreze în modul cel mai strâns cu organele comunale la întocmirea declaraţiunilor colective, dând primarilor tot concursul necesar şi asistându-i ori de câte ori contribuabilii sunt citaţi pe sate, cătune sau comune.

Efectuarea recensământului se va face cu concursul direct şi activ al organelor de percepere şi urmărire.

Detectivi pentru cântărirea alimentelor

COMUNICAT

Din ordinul d-lui Mareşal Antonescu, Conducătorul Statului, se face cunoscut că a luat fiinţă un corp de detectivi, cari au însărcinarea să cântărească alimentele vândute de negustori pe piaţă, iar cei găsiţi în neregulă, urmând să fie internaţi în lagăr.

Iadul trupelor sovietice nimicite

Sovieticii căzuţi prizonieri la german cu greu îşi vin în fire de pe urma emoţiilor suferite

BERLIN 29 (UTA). — Comunicatele de războ germane conturează sugestiv şi deosebit de impresionant, tabloul nimicirii, care s'a reliefat pe toate sectoarele frontului, acolo unde mişcările ofensivei germane au dus neconteni la încercuirea şi măcinarea armatelor sovietice. Un corespondent de războiu zugrăveşte emoţiile fiorilor pe cari le trăieşte infanteristul german la vederea a tot ce a mai rămas dintr'o pungă încercuită atunci, când sunt capturaţi ultimii prizonieri.

Atunci când tancurile şi unităţile motomecanizate au realizat centura încercuirii complete, se retrag şi pornesc la executarea unei noui misiuni. In această situaţie începe rolul infanteriştilor.

Infanteriştii germani zădărnicesc ultimele tentative — desnădăjduite — de ruperea frontului de către bolşevici, îi presează neconteni înapoi şi strâmtează mereu inelul de oţel. Mii de bolşevici căzuseră aici, alte mii fugiseră în dezordine către interiorul spaţiului încercuit înfundându-se în pădurile şi mlaştinile în care viermuiesc milioane de insecte vătămătoare şi miliarde de ţânţari şi în cari nici un european nu ar putea trăi fără să se îmbolnăvească. Domneşte aparenţa în tabăra bolşevică, cel puţin aşa simte ultimul dintre ei, că însfârşit bolşevicii au reuşit să scape undeva. Dar centura se strânge tot mai aprig, se închide tot mai mult şi când însfârşit cercul mai mare un diametru de circa 3 km., abia atunci soldaţii germani îşi dau seama de cifrele considerabile de prizonieri. Trupele sovietice grămădite pe un spaţiu extrem de îngust, nu mai văd acum nici o scăpare. Calea lor din urmă este captivitatea. Un tablou indescriptibil al nimicirii se înfăţişează ochilor. Materialul de războ de tot felul stă împlântat în mlaştini şi în toate ungherele pădurilor distrus, îmbucătăţit de bombele Stukasurilor germane. Nu se va ascunde niciodată ce a înghiţit mlaştina în adâncul ei. Sute de soldaţi sovietici răniţi s'au înecat în apele infecte şi cu un aspect lugubru ale mlaştinilor. Ceilalţi şi-au pierdut orice înfăţişare omenească. Zile întregi ei s'au hrănit cu plante crude, cu rădăcini de copaci, buruieni sălbatece, devorându-şi şi caii ucişi de bombe. Desigur, că ei s'ar fi predat de multă vreme, dar teama de comisarii politici şi de chinurile tantalice pe care credeau că aveau să le sufere la Germani, i-au hotărît să rămână până la sfârşit, înfundaţi în noroaiele puturoase ale mlaştinilor. Abia când au pătruns în acest spaţiu primele trupe germane de cercetaşi, chinurile lor au luat sfârşit.

Acum sovieticii pornesc către lagărele de prizonieri. Soldaţilor germani nu le vine să creadă ochilor atunci când văd curgând fluvii, fluvii, masse gigantice de bolşevici, având aparenţa unei turme abrutizate şi lipsită de orice voinţă, către lagărele de înregistrare. Ofiţerii sovietici îşi iau cu ei şi femeile şi copiii pe care i-au avut în permanenţă cu ei şi cred că şi acum în prizonierat, pot trăi şi rămâne, ca în familie. Femeile-puşcaşe, parte investmântate în uniforme, parte în haine civile, sunt extrem de dezamăgite că le sunt interzise convorbirile galante cu soldaţii roşii capturaţi şi că sunt despărţite de ai lor. Niciodată germanii n'au mai văzut o astfel de armată. Imediat după numărătoare, prizonierii primesc primul prânz, care constă din păsat fiert şi dres cu gust. Dacă n'ar fi prezente santinelele germane, s'ar încinge un măcel cumplit în jurul mâncării. Pentru cei mai mulţi soldaţi sovietici, această mâncare este primul prânz cald de săptămâni întregi. După aceasta, prizonierii sunt percheziţionaţi încăodată pentru a se vedea dacă nu mai au arme. Granate de mână, fitile şi muniţie de arme vin din nou pe planul întâiu şi făcute grămezi. In sfârşit, răniţii sunt încredinţaţi spre îngrijire medicilor sovietici căzuţi prizonieri. In acest chip s'a încheiat pentru prizonieri prima etapă. Bolşevicii capturaţi îşi aşteaptă rândul la transportarea lor în lagărele aflătoare în spatele frontului.

M. S. Regele Mihai I felicitat de președintele Consiliului Slovaciei

Cu ocazia aniversării zilei de naștere a Majestății Sale Regelui Mihai I, Excelența Sa Dr. Adalbert Tuka președintele Consiliului de Miniștri și ministrul afacerilor străine al Slovaciei, a adresat domnului prof. Mihai A. Antonescu următoarea telegramă:

„Excelenței Sale
D-LUI MIHAI ANTONESCU
Președintele Consiliului și ministrul afacerilor străine

Rog pe Excelența Voastră de a se face interpretul felicitărilor mele pe lângă Majestatea Sa.

TUKA
Președintele Consiliului de Miniștri și al afacerilor străine al Slovaciei"

Domnul Prof. Mihai Antonescu a răspuns după cum urmează:

„Excelenței Sale
Dr. ADALBERT TUKA
Președintele Consiliului de miniștri și ministrul afacerilor străine al Slovaciei

Majestatea Sa mă însărcinează să vă exprim via Sa gratitudine pentru felicitările al căror interpret m'ați făcut.

Cu expresia sinceră a sentimentelor mele credincioase.

MIHAI ANTONESCU

Răspunsul Mareșalului Antonescu

la telegrama Asociației Surorilor de Caritate

La telegrama omagială pe care Asociația surorilor de caritate de război din România a trimis-o d-lui Mareșal Ion Antonescu, pentru gloria Armatei Române la Odesa, d. Mareșal Antonescu a răspuns cu următoarea telegramă d-nei Camelia Cornescu Achimescu, președinta Asociației surorilor de caritate, strada Dr. Felix 73, București:

Mulțumesc din toată inima surorilor de Caritate, a căror muncă și abnegație pentru alinarea suferințelor și îmblânzirea durerilor constitue virtuțile cele mai prețioase ale femeii Române. Pentru calda mărturie a simțirii ce le însuflețește și pentru bunele urări adresate, activitatea lor binefăcătoare e întovărășită de recunoștința patriei.

ANTONESCU
Mareșal al României și Conducătorul Statului

ZIARIȘTII SPANIOLI PRIN VALEA PRAHOVEI

In continuarea vizitei lor prin țară, ziariștii spanioli, în frunte cu Ex. Sa Casa Rohas Ministrul Spaniei și însoțit de d-nii Titu Mihăescu și George Șetnescu dela Direcția Presei, au vizitat pe ziua de ieri regiunea petroliferă de pe valea Prahovei.

La Moreni, frumos pavoazat cu drapele spaniole și române, autoritățile locale în frunte cu d. Bălășescu primarul comunei, au eșit înaintea oaspeților. Dela Soc. Astra Română, care a pus la dispoziția vizitatorilor câteva mașini, oaspeții au vizitat pe rând două sonde în foraj, câteva sonde în exploatare, uzina de gazolină, schela Tuicani uzinele și atelierele Soc. Astra Română etc.

După amiază, grupul ziariștilor spanioli au vizitat rafinăria „Brazi" unde au fost întâmpinați de d. ing. Teodor Radu, care a dat explicațiile necesare.

Seara, oaspeții s'au înapoiat în Capitală.

Alți generali români distinși de Fuehrer

La 18 Oct. 1941, generalul de armată aviator Löhr, la postul său de comandă, a remis în numele Fuehrerului și comandant suprem al armatei germane, Adolf Hitler, d-lor general de escadră aviator Enescu Ramiro și general de escadră Celăreanu Constantin, ordinul „Crucea de Fer" clasa II-a și clasa I-a.

Ajutorarea familiilor celor mobilizați

COMUNICAT

Președinția Consiliului de Miniștri comunică:

Familiile celor ce au fost concentrați și ale celor mobilizați în prezent, care nu au primit sau au primit incomplect, ajutoarele la care aveau dreptul, în baza Decretului-Lege No. 413 din 22 Februarie 1941 și instrucțiunile No. 9489 și 45.000 din 7 Mai și 16 August 1941, să înainteze plângerile lor Președinției Consiliului de Miniștri — Cabinetul Militar al Conducătorului Statului — arătând în reclamațiunea lor:

1. — Numele celui în drept a primi ajutorul, comuna și județul unde locuește;

2. — Numele, pronumele, gradul și contingentul concentratului sau mobilizatului, precum și unitatea militară unde a făcut sau face serviciul;

3. — Timpul exact pentru care se reclamă ajutorul;

4. — Dacă a mai făcut reclamații și rezultatul lor.

PENTRU EDUCAREA ȘI CREȘTEREA ORFANELOR DE RĂZBOIU

Direcțiunea și comitetul școlar al școalei primare de fete „Principesa Mamă Elena" din str. Popa Rusu 13, București, a luat frumoasa inițiativă să interneze și să dea educație la 40 copile, de țărani, cari au murit, luptând contra bolșevicilor, apărând țara și credința.

Aceste copile vor primi toată întreținerea gratuit și vor fi considerate surori ale elevelor școalei dintr'un select cartier al Capitalei.

Colaborează la această operă sub conducerea consiliului de patronaj: Asociația creștină a femeilor române Societatea ortodoxă a femeilor române. Orfanele vor fi conduse și susținute cu o îngrijire părintească până își vor forma o situație.

Aceasta e cea dintâi organizare pentru creșterea fetelor, bravilor ostași dela glie.

Inscrierile se vor adresa consiliului de patronaj a educației școalei primare.

Mamele, tutorii sau autoritățile vor trimite următoarele acte: dovada situației de orfană; extractul de naștere; certificatul de studii al copilei dacă e în clasa II, III, sau IV.

Lucrările de amenajare și reparații ale școalei, în curs, data prezentării copilelor se va anunța la timp.

CHEMAREA CONDUCĂTORULUI CĂTRE SĂTENI

Noua lege a obștiilor.-Inființarea unei direcții a cooperației agricole

Pentru ca micii plugari să poată folosi mijloacele de producere ale marilor agricultori (mașini, semințe reproducători, magazii și altele), pentru ca să-și sporească și îmbunătățească producția și prin urmare să-și mărească venitul, trebuie să se unească.

Este un sfat pe care specialiștii agronomi nu au încetat să-l dea plugarilor. Este sfatul pe care li-l dă însuș Conducătorul Statului, prin scrisoarea ce le-a trimis la 17 Iunie 1941.

„Trebuie să vă adunați în obștii", le spune Conducătorul, pentru că nu pot să dau fiecăruia dintre voi unelte și nici nu se poate risipi — pentru fiecare din micile voastre loturi — tractoare, batoze „și altele".

Și mai adaugă:

„Obștiile vor primi pe lângă unelte și sământă selecționată".

Iar mai la vale:

— Vă voi da și vite de rasă și vă voi ajuta cu material lemnos pentru ridicarea grajdurilor".

Prin urmare, mașini și unelte agricole, material pentru grajd, semințe selecționate, vite de prăsilă. Tot ce trebue pentru ca micul plugar să-și îmbunătățească metodele de plugărie, să-și sporească producția și să-și mărească venitul.

Dar, pentru ca să ajungă la acest rezultat, plugarii trebuie să știe cum să folosească sculele, semințele, vitele. Și pentru aceasta trebuie să asculte de sfaturile agronomilor.

Căci, iată ce vă spune Conducătorul, dar numai „Acolo unde vă veți constitui în obștii de muncă și vă veți îndatora să munciți după îndrumările Statului...".

Și mai la vale întărește încă odată cele spuse mai sus:

„Fiecare dintre obștii se va obliga, față de Stat, să îngrijească uneltele primite, iar fiecare dintre voi se va îndatora să cultive pământul, după îndrumările de muncă date de Stat".

Apoi, pe lângă unelte, vă va da și sământa selecționată, dar obștiile se vor îndatora să vegheze, sub îndrumarea Statului, la executarea însămânțatului, plivitului și prășitului, la treeratul și adunatul recoltei, după aceleași reguli.

In sfârșit, vă va da vite de soi și material pentru grajduri „deasemenea, dacă vă veți lua sarcina să faceți, tot prin obștii, grajduri; dacă veți cultiva fânețe artificiale și dacă vă îndatorați să îngrijiți bine vitele..."

Prin urmare, pentru toate și pentru fiecare din promisiunile ce le face, Conducătorul pune micilor plugari aceeași condiție: să se unească în obștii și să lucreze după îndrumările agronomilor.

ROSTUL OBȘTIILOR

Din toate sfaturile Conducătorului se desprinde ideia că această „obște" — pe comună sau pe sat — trebuie să fie o asociație agricolă, pentru folosirea în comun a sculelor, a vitelor de prăsilă, a magaziilor, etc.; pentru cumpărarea în comun a tot ce trebue plugarului, dela plug, până la sac, opincă și bumbac; pentru desfacere în comun a tot ce produce gospodarul rural, dela cereale, fructe, fuioare, până la vite, păsări, lapte și ouă; pentru întemeerea de cuptoare pentru uscatul fructelor și legumelor, de fabrici de marmeladă și de conserve, de lăptării, de crescătorii pentru tot felul de animale și păsări. In sfârșit, o asociație care să îmbrățișeze întreaga viață economică a unei comune sau a unui sat. Iar credit — când va fi nevoie de el — va găsi la federala județeană. Cu alte cuvinte, nu este nevoie și nici nu trebuie să fie două asociații într'o comună. Nu sunt într'o comună prea mulți oameni de ispravă și de conducere, ca să nu încapă toți în obște. Toate căpeteniile satului sau comunei trebuie să se găsească la un loc, strâns uniți în lupta pe care trebuie s'o ducă — pe care sunt obligați s'o ducă — pentru propășirea mulțimilor de mici plugari. In deosebi învățătorii și preoții ,trebuie să se afle toți laolaltă, împreună cu primar, notar și alții. Cine nu vine în obște, înseamnează că refuză să pună umărul pentru ridicarea sătenilor și acela, dacă este salariat, trebuie notat și mutat din comună.

Și încă ceva, în organizarea obștiilor nu trebue să primească salarii decât agronomul și contabilul-casier (poate și un al treilea funcționar, care să fie și magaziner).

Membrii consiliului (cel mult șapte) și al Comitetului de conducere (trei) nu trebue să primească nici leafă, nici diurnă, nici jeton, nici tantieme; nimic decât cheltuieli de transport, când este trimis cu delegație scrisă. Obștea nu trebue să fie mijloc de căpătuială și izvor de venit pentru nimeni, așa cum a fost cooperația noastră de până azi. Dar toți suntem obligați să punem umărul pentru ridicarea celei mai numeroase clase a poporului român, care este clasa plugarilor și pentru înaintarea celei mai mari ramuri economice a țării, care este agricultura.

Trebue să învățăm ceva din pățaniile trecutului. Au fost... obștii la sate. Au fost „obștiile de exploatare agricolă", făcute de plugarii cari lucrau moșiile luate cu arendă sau cumpărate prin Casa Rurală. Erau conduse de agronomi; plugarii foloseau învățarul mare în comun, vindeau producția în comun ș. a. m. d. Adică „obștii" după asemănarea celor trebuitoare plugarilor noi dorite de Conducător.

Când sunt alcătuite după cuvântul și plugarii vor dovedi că sunt încredințați că trebuie să lucreze „după îndrumările date de Stat" așa cum cere Conducătorul în chemarea sa dela 17 Iunie 1941 — atunci va veni înzestrarea obștiilor cu mașini, semințe, vite de prăsilă, grajduri și altele, așa cum le-a promis Mareșalul. Căci nu putea merge la întâmplare ca apoi din toată dragostea Lui pentru plugari și din toată grija Lui pentru agricultură, să iasă asociații agricole fără viață și fără folos și pentru țară și pentru țărani, așa cum au fost multe în trecut și mai sunt și azi.

Grija aceasta o are Ministerul Agriculturii, care întocmește legea cea nouă a obștiilor agricole și care va înființa o Direcție nouă conducătoare pentru „cooperația agricolă".

Plugărimea românească — cu bunul simț ce-l au răscolitorii pământului — ... să impună obligațiunile ... ca putem sustrage și ca să împlinească dorința Conducătorului.

— „Adunați-vă în obștii și lucrați pământul după îndrumările date de Stat".

Așa vom face.

LA MOHILĂU IN 1938

In iarna acelui an, mi se pare prin luna Februarie, mă aflam în târgul Atachi de pe malul Nistrului. Localitatea, așa dealtfel cum erau toate orașele și majoritatea satelor basarabene, era locuită de un număr foarte mare de jidani; toți grași, bine îmbrăcați și destul de obraznici ca să te revolte fiecare gest și fiecare vorbă rostite pocit, dacă nu în jargonul semit, atunci în limba rusă sau ucraineană.

Nu se știa din ce trăiesc acești indivizi care prin atitudinea și ocupația lor, degradau până și noțiunea de om pe care totdeauna am ezitat să le-o atribui. Fiecare evreu avea o prăvălie, numai de formă care-i aducea venituri foarte reduse în raport cu viața de belșug pe care o ducea. In fond însă, altele erau sursele de unde primea bani, bani mulți în valute streine și românești care-i întrebuințau și pentru trădarea țării ocrotitoare.

In multe nopți dearândul, pe la ore târzii, pe malul sovietic al Nistrului se vedeau diferite semnalizări colorate, cărora li se răspundea din casele evreești așezate pe teritoriul nostru, în apropiere de malul râului. Semnalizările se repetau de la o casă la alta și în timp destul de regulat ca să fie bătătoare la ochi și destul de îndrăzneță.

Cum venea seara, în orașul sovietic Mohilev, cum îl botezaseră muscalii, nu se auzea nicio mișcare și nu se vedea nicio casă luminată. Orașul, care era foarte mare, număra o populație redusă și aceea formată din diferite nații aduse din toate părțile colosului bolșevic pentru a lucra în carierele de piatră de pe malul Nistrului.

De pe teritoriul nostru, nu se putea distinge figurele rarilor trecători de pe străzile orașului, care se vedeau, decât numai evreii care stăteau în fața caselor, sau se plimbau pe trotuare.

Nu mult după ridicarea pavilionului național dela școala primară din târgul Atachi, bolșevicii ridicară și ei un steag roșu, foarte mare și într'o piață special amenajată din apropierea Nistrului. De câte două, sau trei ori pe săptămână, se adunau cu mic și mare în jurul steagului și cântau, țineau cuvântări și manifestau zgomotos. In tot timpul adunărilor stăteau cu spatele spre localitatea noastră, când plecau nu se uitau înapoi, iar dacă era și la noi vreo manifestație asemănătoare, se împrăștiau în grabă prin străzile și casele din apropiere.

Fericirea din „raiul" comunist

Intr'o zi, mă aflam la Pretura târgului Atachi. In acea zi, o comisie dela noi trebuia să se ducă la bolșeici pentru a tranșa unele chestiuni de frontieră.

In urma insistențelor mele, pretorul se induplecă și mă luă cu el dându-mă drept noul secretar al Preturii.

O barcă ne transportă pe malul sovietic unde ne primiră un grup de soldați bolșevici, un ofițer și un civil gras, bine îmbrăcat și cu cea mai specifică mutră semită. Se discutară toate chestiunile, interpreți fiind un soldat de al nostru care cunoștea limba rusă și civilul bolșevic care vorbea românește destul de corect.

In tot timpul discuției, ofițerul bolșevic, un om înalt, blond, foarte slab și cu o față care arăta multă suferință, stătea cu un pistol mare în mână și orice spunea, cerea aprobarea civilului bolșevic care vorbea, râdea ș' stătea într'o poziție de stăpân.

Soldații bolșevici stăteau cu armele pregătite pentru întrebuințare și cu neclintite figuri de mongoli animalizați. Niciunul nu avea o mutră măcar cât de puțin inteligentă și se cunoștea că sunt terorizați și foarte prost hrăniți.

După terminarea discuțiilor, ne aprinserăm câte o țigară și civilul bolșevic ne invită într'o casă din apropiere să ne trateze cu ceva, ca pe niște musafiri rari, spunea el.

Intrarăm într'o cameră mare și goală. In fund era un fel de masă tejghea, iar după ea, lângă perete, un bufet vechi și murdar. Prin altă ușă intră un jidan bătrân care ne servi, în schimbul unui bon dat de civil și semnat și de ofițer, câte un păhărel de rachiu foarte tare și rău mirositor, câte o felie subțire de pâine neagră pe care se afla o felie — ca hârtia — de salam uscat, mucegăit și cu miros de carne împuțită.

— Dumneata ești noul secretar de la Pretură? mă întrebă civilul bolșevic.

— Da, — îi răspunsei — am venit în locul celui vechi care-i mutat în altă parte.

— Aha, aha, se lămuri jidanul. Și eu sunt din Atachi, dar am plecat de acolo de mult, de când cu împușcarea unui general pe deal la Atachi, știi lângă drumul care duce la Soroca.

— Dumneata l-ai împușcat pe generalul Poetaș?...

Privirea mi se încruntă, începui să strâng pumnii și nu știu ce m'a oprit să nu-l lovesc, să nu-l calc în picioare cu cea mai mare cruzime de care eram capabil.

— Nu eu... — răspunse bolșevicul uitându-se în altă parte și devenind palid, — dar am fost în acel grup care a tras cu pistoalele în general, — și știi, trebuia să fug. Ți-o spun fără nici o jenă; dacă rămâneam la Atachi eram împușcat sau în cel mai bun caz nu ajungeam decât un hamal în gară așa cum a fost și tata. Aici însă, sunt comisar general pentru colonizarea Ucrainei, am fost curier diplomatic și sunt membru în consiliul partidului. Ei, ce zici de ascensiunea mea? Dacă ai cap, așa ajungi, Dumnezeu să-l ierte pe tata care m'a făcut, închee jidanul frecându-și mâinile grase și curate.

— Bine, bine, frumos, — răspunse pretorul; dar ce rost are colonizarea Ucrainei, doar aici este destulă populație băștinașe?

— Populația de aici merge în altă parte și aducem alții din republicele noastre mai îndepărtate. Așa-i tactica și-i tare bună că mujicul e tot mujic și trebuie să-l dăm la cale și să aranjăm o viață cât mai bună și mai plăcută pentru toți tovarășii. Nu-i așa, tovarășe? se adresă el în rusește ofițerului.

Ofițerul se aplecă, duse mâna la căciulă și aprobă zâmbind larg și arătându-și dinții mari și negri.

Pe sub ferestre trecu un grup de „tovarăși" și unul intră în „cooperativă" unde ne aflam noi. Când ne zări, se întoarse imediat și se amestecă în ceata celor cu care venise.

Ne îndreptarăm cu toții spre eșire. Grupul de locuitori se oprise în fața unei case, iar unul încerca să deschidă o ușă care părea să fie încuiată. Ceilalți, cu figuri cu totul deosebite una de alta, prost îmbrăcați, slabi, nebărbieriți și murdari, se întoarseră imediat cu spatele spre noi și priviră în pământ.

— Sunt muncitori dela carierele de piatră, ne lămuri jidanul. Poftim, poftim, ne invită el cu grabă, arătându-ne drumul.

ZECE „FERICIȚI" CAUTĂ O BUCATĂ DE PÂINE

Ne urcarăm în barcă și sub supravegherea comisarului, a ofițerului și a soldaților bolșevici, ne înapoiarăm pe malul nostru.

— Imi pare rău că n'am adus o bucată de pâine ca s'o las jos. Ați fi văzut cum o caută bolșevicii, vorbi soldatul grănicer care făcea pe interpretul. Odată — continuă el — am scăpat anume un sfert de pâine și după ce am trecut pe partea noastră am văzut cum un soldat bolșevic a ieșit din bordeiu, a luat pâinea și s'a dus în altă parte. După el a venit altul s'o caute, pe urmă altul și altul până când i-am numărat pe toți zece care erau de față când am aruncat pâinea. Cât s'o fi gândit ei la pâinea pierdută de mine... și cât am râs noi privindu-i de lângă pod!... închele soldatul mângâindu-și fața grasă și proaspăt bărbierită.

— Vai de capul lor... răspunse cineva și cu toții privirăm cu mai multă ură jidanii de pe străzi și din ușile prăvăliilor, care se uitau la noi cu aceiaș obrăznicie scârboasă și revoltătoare.

De dincolo de Nistru, venia un vânt aspru și rece și în curând fulgi ascuțiți de zăpadă ne biciuiră fețele. Din cerul înnegurat și înzăpezit cobora aceiași noapte peste toate fericirile și durerile omenești.

George Ionașcu

APEL

D-na Lidia Nicolaev roagă pe toți acei cari s'au întors de dincolo de Nistru și Bug să binevoiască a-i comunica orice informațiuni despre soarta fiului său Andrei Nicolaev, student an. III, Facultatea de științe agricole din Chișinău, pe adresa: str. M. Cogălniceanu No. 42, Chișinău

APEL

D. Burdeniuc Theodor roagă pe toți acei cari s'au întors de dincolo de Nistru și Bug și știu ceva despre soarta fratelui Grigore Burdeniuc, agricultor din comuna Dâncăuți, jud. Hotin, să binevoiască să comunice ori și ce știri pe adresa: Chișinău, Biserica Sf. Impărați, cântăreț Th. Burdeniuc.

In atențiunea celor cărora li s'a restituit rechizițiile incomplecte

Președinția Consiliului de Miniștri comunică:

Locuitorii cărora li se vor restitui rechizițiile incomplecte sau în stare rea, vor înainta reclamațiunile lor la Președinția Consiliului de Miniștri, Cabinetul Militar al Conducătorului Statului, arătând în plângerea lor:

1. — Numele și pronumele, comuna și județul;

2. — In ce constau lipsurile, reaua stare, degradările sau pagubele;

3. — Autoritatea Militară care a făcut rechiziția;

4. — Dacă comisia mixtă județeană a examinat cazul și cu ce rezultate.

Librete de economii pentru noii născuți

Tuturor copiilor născuți în Ziua Economiei în Capitalele de județ, C. E. C.-ul le dăruește câte un libret cu o depunere simbolică

Economia trebue să însoțească pe copil încă dela leagăn, pentrucă numai așa buna deprindere a virtuților de crutare și păstrare va deveni însușirea de căpetenie a omului de mai târziu.

In acest spirit, Casa Națională de Economii și Cecuri Poștale, păstrătoare a tuturor tradițiilor frumoase, a hotărât să dăruiască câte un libret de economii cu o depunere simbolică, tuturor copiilor ce se vor naște în Ziua Economiei, 31 Octombrie în capitalele de județ.

Oficiilor de Stare Civilă li s'au cerut tablouri, astfel că îndată după 31 Octombrie, C. E. C.ul va cunoaște numele noilor născuți și va remite părinților libretele dăruite.

Odată cu trimiterea acestor librete, Casa de Economie îndeamnă pe părinți să îngrijească de educația copiilor în deprinderea fericită a economiei, sub semnul căreia s'au născut și care le va fi sprijinul cel mai puternic în toate împrejurările vieții.

INFORMAȚII

D. Mihai Antonescu a primit în audiență, în ziua de 27 Octombrie a. c. pe d-nii: Renato Bova Scoppa, ministrul Italiei în România și Pflaumer, ministru de Stat.

D. Mihai Antonescu a primit în ziua de 28 Octombrie a. c. în audiență pe d. Lü I. Wen, ministrul Statului Manciuko la București care a prezentat d-lui Mihai Antonescu pe membrii Legațiunei sale.

Ministerul Economiei Naționale atrage atențiunea întreprinderilor industriale — Societăți Anonime — autorizate, conform Decretului Lege Nr. 2829 din 11 Oct. 1941, să-și extindă obiectul comerțului, fără o modificare prealabilă a Statutelor, la fabricarea și comercializarea produselor și materialelor necesare apărării sau economiei naționale, că sunt obligate ca, pe baza autorizațiunei obținute, să ceară la Oficiul Registrului respectiv menționarea noului lor obiect de comerț.

Ministerul Finanțelor aduce la cunoștința celor interesați că examenul de Inspectori Speciali s'a amânat pentru data de 15 Noembrie 1941, iar examenul de experți contabili pentru ziua de 25 Noembrie 1941, când urmează a se ține în condițiunile publicate la timp în Monitorul Oficial.

La 18 Octombrie 1941, Generalul de Armată aviator Löhr, la postul său de comandă, a remis în numele Führerului și Comandant Suprem al Arm... Germane, Adolf Hitler domnilor general de escadră aviator Enescu Ramiro și general de escadră Celăreanu Constantin, ordinul „Crucea de Fer" clasa II-a și clasa I-a.

Organele de rechiziționare trebuie să respecte cantitățile de cereale, nutrețuri și alimente necesare gospodăriilor agricole pentru însămânțări, pentru hrana membrilor familiilor agricultorilor, angajaților, muncitorilor agricoli, animalelor etc., conform normelor stabilite.

Ministerul muncii face cunoscut tuturor persoanelor din întreprinderile particulare, cari au fost numite dubluri sau înlocuitori, că li se vor aplica cele mai drastice sancțiuni, dacă nu înțeleg să-și facă datoria în cadrul operei de românizare.

D-nii președinți ai tribunalelor Lăpușna și Cernăuți se deleagă cu prezidarea comisiunilor instituite de ministerul Agriculturii și Domeniilor, pe lângă Inspectoratele silvice din Chișinău și Cernăuți, pentru examinarea dosarelor cu actele de anchetă contra brigadierilor silviei și pădurarilor.

In ziua de 9 Noembrie a. c. la sediul Inspecției de mișcare din Chișinău str. Mihai Viteazul No. 50, se va ține examen pentru ocuparea a patru posturi de dactilografe temporare.

Condițiile se poate vedea în orice zi de lucru la Inspecția de mișcare.

ULTIMA ORA

Marina americană nu poate susţine un război dincolo de ocean

NEW-YORK, 28 (Rador). — Corespondentul Agenţiei D. N. B. comunică:

Senatorul Walsh, presedintele comisiei de politică externă a Senatului, intr'un discurs ţinut cu ocazia „zilei marine" a declarat că marina americană nu este în stare să poarte un războiu dincolo de Ocean.

Flota şi aviatia Statelor Unite, a adăogat d. Walsh, nu sunt destul de bine pregătite pentru a putea duce un războiu pe teritorii străine.

Statele Unite, a terminat oratorul, nu pot întemeia o flotă destul de puternică pentru a controla lumea intreagă. Ele vor putea însă intretine o flotă care să poată apăra ţara impotriva unei invazii şi astfel să asigure pacea şi prosperitatea.

STALIN A DISPUS IMPUŞCAREA TUTUROR OFIŢERILOR CARI N'AU REUŞIT SĂ „RECUCEREASCĂ" ORAŞUL KALININ

BERLIN, 28 (Rador). — Bolşevicii au aruncat in ultimele zile in luptă, dar fără succes, in cursul contraatacurilor pe care le-a dat in zona centrală a frontului, toată artileria de care mai dispuneau şi numeroase care blindate.

Numai intr'un singur sector ocupat de o divizie de infanterie germană, au fost făcuţi în ziua de 25 Octombrie mai multe sute de prizonieri, iar 33 de care blindate sovietice şi 36 de tunuri au fost capturate sau nimicite.

O divizie germană blindată a distrus in acelaşi zi 8 tunuri antiaeriene sovietice de calibrul cel mai mare, 15 tunuri antitanc şi o mare cantitate de muniţii, aflată pe autocamioane.

In ziua de 26 Octombrie au fost nimicite in aceiaşi zonă 6 care blindate sovietice.

Şi in zona Kalinin au fost respinse atacuri disperate ale inamicului, pricinuindu-i-se mari pierderi.

Prizonierii făcuţi in acest sector afirmă că Stalin ar fi ameninţat că va da ordin să fie împuşcaţi toţi comandanţii trupelor sovietice, care luptă aici, dacă nu recuceresc oraşul Kalinin până in ziua de 27 Octombrie.

Kalinin se află şi azi in mâinile forţelor germane.

America susţine că hoardele roşii luptă pentru... civilizaţie!

NEW-YORK, 28 (Rador). — Corespondentul Agenţiei D. N. B. transmite:

Cu prilejul unei intruniri, in care s'a vorbit despre ajutorul dat Rusiei Sovietice, fostul ambasador al Statelor Unite in Belgia şi in Rusia Sovietică, d. Davis a pretins că Sovietele luptă pentru civilizaţie şi in plus luptă şi pentru Statele Unite şi poporul american. Iată de ce Statele Unite nu trebue să rămână inactive, in timp ce Sovietele luptă pentru securitatea lor.

In aceeaşi intrunire, lordul Halifax, ambasadorul Marei Britanii la Washington, a declarat că deşi s'a reproşat in trecut Rusiei Sovietice anumite lucruri, toate acestea trebuesc trecute acum pe planul al doilea, deoarece este vorba de nimicirea unui inamic comun.

Telegramele Fuehrerului către Regele Impărat al Italiei şi către Duce

BERLIN, 28 (Rador). — Fuehrerul a trimis Majestăţii Sale Regelui Italiei şi al Albaniei şi Impărat al Etiopiei, următoarea telegramă de felicitare, cu prilejul anivesării marşului asupra Romei:

„In ziua de astăzi, a amintirii unei etape insemnate in desvoltarea istorică a Italiei, trimit Majestăţii Voastre cele mai cordiale urări de sănătate personală şi un viitor fericit naţiunii italiene aliate".

Totodată, Fuehrerul a trimis Ducelui următoarea telegramă:

„Cu prilejul aniversării marşului asupra Romei vă trimit Duce odată cu urările mele pentru sănătatea dvs. personală şi urări pentru un viitor fericit al Italiei fasciste. Odată cu urările mele se unesc şi urările intregei naţiuni germane pentru Italia aliată in luptă pentru victorie şi pentru o Europă nouă.

Cu cordială camaraderie,

ADOLF HITLER"

Trupele sovietice au părăsit Iranul

BERNA, 28 (Rador).— Corespondentul Agenţiei „Stefani" comunică:

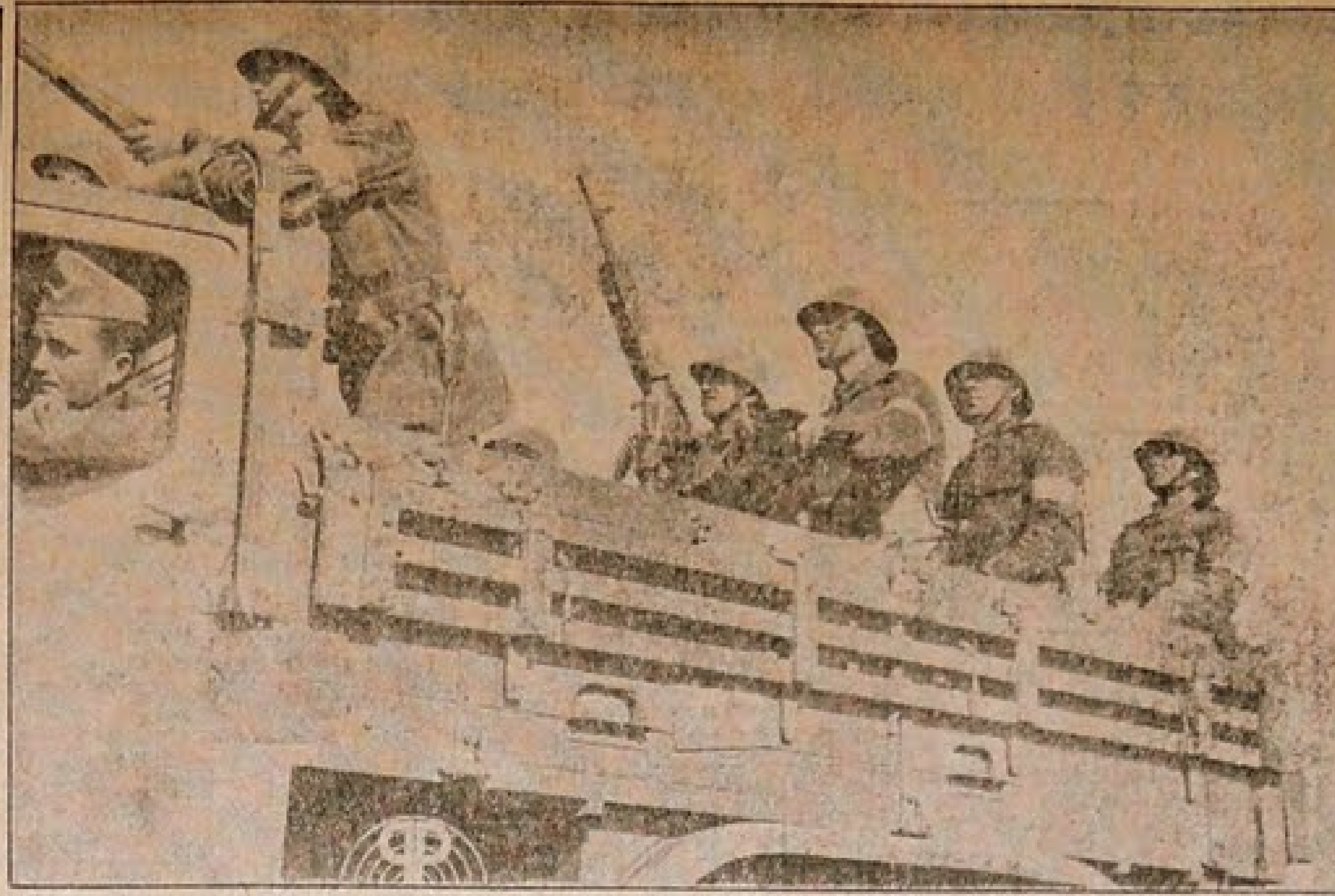
O ştire primită din Teheran arată că toate forţele sovietice motorizate, cu excepţia unor mici detaşamente, au părăsit Iranul, retrăgându-se in Rusia sovietică, pentru a participa la apărarea Caucazului.

DECLARAŢIILE D-LUI ROOSEVELT SUNT ABSURDE ŞI HILARIANTE

BERLIN 28. (Rador). — Din isvor autorizat se declară:

Cercurile politice germane observă că discursul preşedintelui Roosevelt, in care el cere o importantă modificare a legii neutralităţii ar putea da loc la cea mai mare ilaritate, dacă din nefericire politica d-lui Roosevelt nu poate avea cele mai grave consecinţe.

Se constată că declaraţiile d-lui Roosevelt ating culmea atunci când el face alegaţia absurdă şi ridicolă, anume că ar avea cunoştinţă de un pretins plan german, relativ la împărţirea Americii de sud şi la pretinse intenţii ale Germaniei de a unifica religiile.

Trupele noastre motorizate inaintând spre Odessa

COMUNICATUL GERMAN

Trupele germane au cucerit oraşul Kramatorsk

U.R.S.S. pierde astfel una din cele mai mari fabrici de maşini de război

BERLIN, 28 (Rador). — **Dela cartierul general al Fuehrerului, inaltul comandament al forţelor armate germane comunică:**

In bazinul Donetului continuă urmărirea inamicului, din ce in ce mai slăbit.

Trupe germane au pătruns eri in Kramatorsk. Prin aceasta, Uniunea Sovietelor a pierdut una din cele mai mari fabrici de maşini de război.

Alte regiuni industriale importante au fost cucerite de formaţiuni ungare.

Şi in celelalte sectoare ale frontului operaţiunile progresează.

Arma aeriană a bombardat cu efect bun regiunea portuară dela Kerci şi a scufundat, cu acest prilej, un vas de comerţ de 3.000 de tone.

Spre est de Great Yarmouth avioane de luptă au scufundat, in timpul zilei, două vase inamice de comerţ, cu o deplasare totală de 11.000 de tone, care navigau intr'un convoi.

Un alt mare cargobot a fost grav avariat de bombe in ultima noapte in regiunea situată la est de Bridlington.

Aviaţia britanică a pierdut in cursul zilei de ieri, in faţa coastei olandeze şi in regiunea Canalului Mânecii, 13 avioane.

In Africa de Nord, avioane germane de bombardament in picaj au distrus fortificaţii lângă Tobruk.

Inamicul nu a sburat pe deasupra teritoriului Reichului.

*

BERLIN, 28 (Rador). — Agenţia DNB află următoarele completări la comunicatul de Marţi al inaltului comandament al forţelor armate:

Urmărind pe inamic, care se retrage in regiunea Donetului, trupele germane au ocupat localitatea Kramatosrsk. Oraşul care numără aproximativ 100.000 locuitori este unul din cele mai importante centre de armament ale Uniunii Sovietelor. Aci se află furnale inalte şi laminoare pentru fabricarea fierului şi oţelului de toate calităţile. In uzina „Stalin" lucrează aproximativ 30.000 persoane, in uzina „Kirov" 15.000 şi in uzina „Kuibişev" 5.000.

La Kramatorsk se fabricau tunuri, muniţii şi, in special, care de luptă. Prin căderea oraşului, bolşevicii pierd una din principalele lor fabrici de care de luptă. De altfel, oraşul fusese bombardat in ultima vreme de aviaţia germană.

Aviaţia germană cuprinde actualmente in raza ei de acţiune şoseaua spre Kerci, care stabileşte legătura intre Marea de Azov şi Marea Neagră.

Se semnalează in mod deosebit succesele „Diviziei albastre" spaniole, care a respins mai multe atacuri puternice ale bolşevicilor.

Succesul aviaţiei germane impotriva vaselor de aprovizionare se completează Marţi prin nimicirea a două vase comerciale, cu o deplasare totală de 11.000 tone, ce navigau in convoi la est de Great Yarmouth, şi prin avarierea unui mare cargobot la est de Bridlington.

Aviaţia britanică a suferit şi Luni pierderi grele, in special in largul coastei olandeze şi deasupra Canalului Mânecii au fost doborâte 11 avioane britanice, dintre care 2 avioane de bombardament.

Cum şi vedetele germane şi avioanele de vânătoare au distrus deasemenea 2 avioane de luptă britanice, totalul pierderilor suferite de aviaţia engleză in aceste lupte se ridică la 13.

BOLŞEVICII AU PIERDUT 90% DIN TOTALUL EFECTIVELOR

Inaintarea germană continuă cu toată vremea rea

BERLIN, 29 (Tel. particulară). — Presa berlineză subliniază în legătură cu situaţia militară de pe frontul răsăritean, faptul că operaţiunile ofensive ale trupelor germane şi aliate continuă nestingherite, cu toată vremea extrem de rea, deşi şoselele absolut impracticabile stânjenesc apreciabil tempo-ul rapid intrebuinţat până in prezent, in inaintare. Faţă de această aparenţă trecătoare, care dispare ca prin farmec ori de câte ori sunt intâlnite in cale, şosele şi comunicaţii mai solide, nici nu poate fi vorba despre o stăvilire a inaintării germane, aşa cum afirmă inamicul prin ştirile sale tendenţioase.

Ziarele accentuiază şi asupra delcaraţiei făcută de curând de şeful presei Reichului, dr. Dietrich, in care s'a precizat, că din punct de vedere militar, campania din Răsărit s'a decis, fiind cu totul independentă de operaţiunile care negreşit vor mai continua, fără să schimbe nici un milimetru din rezultatele finale.

Din cele circa 300 divizii cari constituiau efectivul armatei sovietice active la inceputul campaniei din Răsărit, după datele absolut exacte prezentate de comandantul suprem al armatei germane, au fost nimicite integral 260 de divizii, ceeace reprezintă o pierdere aproximativ 90 la sută din totalul efectivului.

In această stare de completă descompunere a armatei sovietice, după cum subliniază ziarele din capitala Reichului, restul diviziilor existente şi capabile de luptă care au mai rămas sovieticilor, pentru a apăra un front nu mai mic de 1.200 km., nu mai reprezintă pentru armata germană o problemă.

Pe de altă parte, se invederează prin semne precise faptul că debarcarea mareşalului Timoşenko nu e decât un paleativ adoptat de conducerea militară sovietică, prin care Stalin crede că mai poate îndepărta prăbuşirea. Presa berlineză relevă, in corelaţie cu această situaţie, o ştire demnă de crezare venită din Stockholm, prin care se relatează că comandamentul militar al Leningradului, a dispus să se execute 11 ofiţeri superiori sovietici şi un comisar sovietic pe ziua de Vinerea trecută. Cei condamnaţi şi executaţi au fost învinuiţi de acţiuni contrarevoluţionare, punându-li-se in spate faptul că aceşti superiori ofiţeri au vrut să intreprindă o sumă de tratative de predare a Leningradului cu asediatorii germani.

Industria grea şi aero-navală sovietică este acum în mâinile germanilor

MADRID, 28 (Rador). — Corespondentul Agenţiei D. N. B. transmite:

Ziarul „ABC" află din Londra că presa britanică va mai vărsa încăodată lacrimi amare, dat fiind că generalul Iarnă, in care londonezii işi puseseră atâtea speranţe, a desminţit din nou speranţa anglo-saxonilor in acest război.

„Times" scrie că nici vitejia apărătorilor, nici climatul de iarnă care domneşte pe câmpurile de bătae, n'au putut impiedeca trupele germane să-şi continue inaintarea lor in Rusia Sovietică.

Rusia işi pierde un centru industrial după altul, astfel incât producţia grea de război ca şi de avioane, este acum in mâinile germanilor.

AEROPORTUL MARITIM AL LENINGRADULUI BOMBARDAT DE AVIAŢIA GERMANĂ

BERLIN, 28 (Rador). — Din isvor militar Agenţia D.N.B. anunţă că artileria grea germană a bombardat, in ziua de 27 Octombrie, obiective importante din punct de vedere militar şi antrepozite de aprovizionare de la Leningrad.

La fel ca in zilele precedente, observatorii aerieni germani au putut observa că partea din oraş situată spre câmpie a suferit foarte mult de pe urma bombardamentului. Nori groşi de fum acoperă această parte a oraşului.

Aeroportul marinei a fost lovit de mai multe lovituri directe.

Un mare hangar s'a prăbuşit după primele lovituri.

Mai multe salve au fost trase impotriva unui fort dela Kronstadt, care in mai multe rânduri luase parte la lupte. Bateriile instalate in acest fort au fost reduse la tăcere.

Sovietele au pierdut două treimi din forţa economică a ţării

TOKIO, 28 (Rador).— Corespondentul Agenţiei D.N.B. transmite:

Ziarul „Kokumin Shimbun" publică un articol intitulat „Japonia şi infrângerea Rusiei sovietice".

In acest articol se declară că orice rezistenţă ulterioară a Sovietelor este inutilă, intrucât Sovietele au pierdut deja două treimi din forţa economică a ţării.

„MOAŞTELE" LUI LENIN TRANSPORTATE LA ULIANOV

STOCKHOLM, 28 (Rador). — Corespondentul Agenţiei „Ştefani" transmite:

Ziarele suedeze află dela corespondenţii lor din Rusia Sovietică că trupul imbălsămat al lui Lenin, care a fost indepărtat dela Moscova cu câteva zile înainte de fuga guvernului sovietic din capitală, a fost transportat la Ulianov, localitate in care s'a născut dictatorul roşu.

Generali turci în audienţă la Fuehrerul-Cancelar

BERLIN, 28 (Rador). — Dela Marele Cartier General al Fuehrerului se comunică:

Fuehrerul şi comandantul suprem al forţelor armate a primit la cartierul său general pe generalii turci Ali Fuard Erden şi Husein Erkilet.

Cei doi ofiţeri turci se inapoiază dintr'o călătorie de inspecţie pe care au făcut-o pe frontul răsăritean, călătorie care le-a permis să-şi facă o ideie impresionantă despre actele de vitejie şi despre succesul trupelor germane şi aliate.

Generalii turci au făcut deasemenea o vizită [illegible]dantului-şef al armatei, feldmareşalul von Brauchitsch, şi şefului inaltului comandament al forţelor armate, feldmareşalul Keitel.

Ambasada engleză la Moscova adăpostită la un loc cu corpul de balet din Capitala roşie...

NEW-YORK 28 (Rador). — Corespondentul Agenţiei „Ştefani" comunică:

Ziarul „News Chronicle" publică o interesantă dare de seamă asupra evacuării Moscovei de către diferitele ministere, administraţiuni, misiuni străine şi autorităţi ale partidului comunist, subliniind haosul care a fost provocat in capitala sovietică de ştirea că coloanele mecanizate germane înaintează asupra Moscovei.

După ce subliniază că traficul a fost complet îmbulzit pe reţeaua din jurul capitalei din cauza dublei mişcări, a coloanelor de fugari din Moscova şi a trupelor care veneau spre Moscova, ziaristul Philia Jordan care scrie aceste amănunte, şi se găseşte acum la Kuibişev, spune că frigul este foarte mare in acest oraş înţesat de lume; iar aprovizionarea este foarte grea.

Pe de altă parte acest gazetar subliniază faptul că ambasada Marii Britanii a trebuit să se adăpostească în localul unei şcoale vechi pe care il imparte cu corpul de balet al teatrului de operă din Moscova.

Trupele germane sunt la 20 km. de Rostow

ANKARA, 29 (Oriente). — Din sursă sovietică se anunţă că trupele germane se află la mai puţin de 20 de kilometri de importantul centru industrial şi naval sovietic Rostov.

INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE AL MUNCII, Str. Sărindar No. 5-7-9